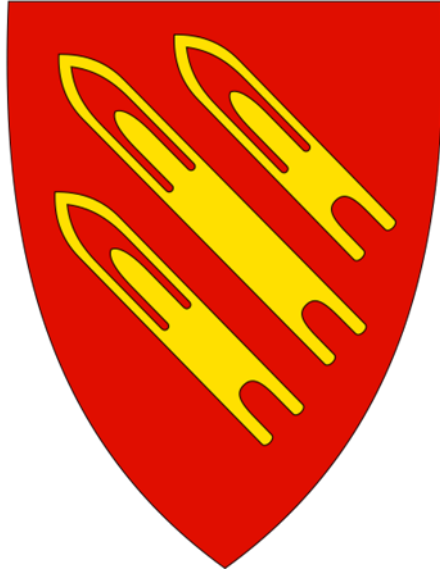

GAMVIK KOMMUNE

KUNNSKAPSGRUNNLAG 2025

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Bærekraftig utvikling	4
2.1	FNs bærekraftsmål	6
3	Grunnleggende fakta og informasjon	7
3.1	Kommunens organisasjon og tjenester.....	9
3.2	Politiske organ	10
3.3	Interkommunalt samarbeid	11
4	Befolkningsutvikling.....	13
5	Oppvekst.....	16
5.1	Utdanningsnivå	16
5.2	Skole	17
5.3	Skolefritidsordning (SFO).....	18
5.4	Barnehager.....	19
6	Helse og omsorg	22
6.1	Folkehelse	26
6.2	Sosialtjeneste og levevilkår	29
7	Kultur	30
7.1	Kirke og andre trossamfunn	31
8	Boliger.....	33
9	Avfallsløsninger.....	35
10	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	37
11	Klima, energi, naturmangfold og miljø	40
11.1	Klima	40
11.2	Energi	43
11.3	Naturmangfold	44
11.4	Miljø	45
12	Vannforvaltning og vannforsyning.....	47
13	Eiendomsforvaltning	48
14	Landbruk.....	49
15	Regnskap og kommunal økonomi	49
16	Areal	55
17	Samferdsel og trafiksikkerhet	57
17.1	Sjøtransport	59
18	Næringsliv, arbeidsliv, sysselsetting og pendling	60

18.1	Fiskeri og havbruk	62
18.2	Sysselsetting.....	64
18.3	Næringsutvikling	65
18.4	Pendling.....	66

1 Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel legger grunnlaget for hvordan Gamvik kommune skal utvikle seg de neste årene, med mål om å sikre bærekraftig vekst, trivsel og velferd for innbyggerne. Dette kunnskapsgrunnlaget gir et bredt overblikk over dagens situasjon i kommunen, med fokus på blant annet demografiske endringer, næringslivets utvikling, sysselsetting, levekår og sosiale forhold.

God planlegging er avhengig av et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dette kunnskapsgrunnlaget er ikke en fullstendig oversikt over alle områder i kommunen. Men vi har samlet informasjon om viktige forhold som vil gi god innsikt i hva som er status på viktige samfunnsområder i kommunen.

Kunnskapsgrunnlaget vil dermed ha stor betydning for hvilke planoppgaver Gamvik kommune bør prioritere fremover.

Gamvik kommune står ved et veiskille der tiltak må iverksettes for å skape en mer robust og variert næringsstruktur, samtidig som man bevarer kommunens unike kvaliteter som en kystkommune med sterke bånd til naturressursene. Gjennom å utvikle en langsiktig strategi for bolyst, næringsutvikling og tjenestetilbud, vil kommunen kunne sikre en levedyktig fremtid for sine innbyggere.

Kunnskapsgrunnlaget legger til rette for velinformerte politiske beslutninger og gir et helhetlig bilde av de viktigste faktorene som må tas i betraktning for å sikre en bærekraftig samfunnsutvikling i Gamvik. Statistikk, tabeller, grafer og informasjon er hentet fra blant annet [Kommunebarometeret](#), [SSB](#), [KOSTRA](#), [Ungdata](#) og [Fiskermanntallet](#). Videre har vi hentet informasjon fra [Regional analyse](#), [Kommunebildet](#) og Menon Economics rapport: [Krise i fiskeriet: Tiltak mot redusert befolkning i kystkommunene i Finnmark](#)

2 Bærekraftig utvikling

For å oppnå bærekraftig utvikling i kommuneplanens samfunnsdel bør det legges vekt på en helhetlig tilnærming der økonomiske, sosiale og miljømessige faktorer balanseres. Planen må fremme langsiktige tiltak som bygger på lokale styrker og håndterer fremtidige utfordringer, samtidig som man opprettholder et levende, inkluderende og motstandsdyktig lokalsamfunn.

I 2015 ble «Agenda 2030» vedtatt i FN, og er en felles arbeidsplan for verden for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. 2030-agendaen har fem overordnede perspektiver: Dette er sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, samfunnssikkerhet og beredskap og samarbeid for å nå målene.

1. Økonomisk bærekraft

Kommunen bør vurdere hvordan lokal økonomisk vekst kan balanseres med bærekraftige investeringer. Dette innebærer blant annet å sikre arbeidsplasser gjennom grønne initiativer, som utvikling av fornybar energi og støtte til bærekraftige næringer som turisme, fiskeri, og landbruk.

Økonomisk planlegging må ta hensyn til klima- og miljøutfordringer ved at investeringer rettes mot prosjekter som reduserer klimagassutslipp og fremmer energieffektivitet, for eksempel i offentlig bygg og infrastruktur. Gamvik kommune bør også vurdere hvordan økonomiske sårbarheter, som avhengighet av enkle næringer, kan påvirke bærekraft på lang sikt, og dermed søke diversifisering av økonomien.

2. Sosial bærekraft

Det er viktig at kommunen sikrer tilgang til helsetjenester, forebyggende helsearbeid, og støtte til sårbare grupper. Folkehelseprofilene viser at det er viktige områder som psykisk helse, barn og ungdoms trivsel, samt eldreomsorg som må prioriteres. En bærekraftig samfunnsutvikling krever fokus på utdanning og kompetanseheving. Det er viktig å sørge for gode skole- og opplæringsforhold, samtidig som kommunen legger til rette for livslang læring og inkluderende arbeidsmarkedstiltak. Med en aldrende befolkning må kommunen tenke langsiktig om hvordan den kan tiltrekke seg yngre innbyggere og skape en inkluderende samfunnsstruktur som støtter opp om både unge og eldre.

3. Miljømessig bærekraft

Kommunen må kartlegge hvordan man kan redusere sine utslipp, både gjennom energibruk, transport og avfallshåndtering. Tiltak som fremmer bruk av fornybar energi og fossilfrie transportmidler bør prioriteres. Det er viktig å ivareta lokale økosystemer og minimere inngrep i uberørt natur. Dette inkluderer vern av kystområder, tilrettelegging for bærekraftig turisme, og ivaretagelse av marine ressurser som fiskerier. Økt fokus på resirkulering, gjenbruk og redusert avfall vil være et viktig ledd i å skape et mer bærekraftig lokalsamfunn. Dette kan innebære tiltak som bedre avfallshåndtering og redusert plastbruk.

4. Samfunnsberedskap og klimatilpasning

Som en del av bærekraftig utvikling bør kommunen være rustet for å møte klimaendringer som flom, ekstremvær og havnivåstigning. Dette kan innebære å styrke infrastruktur, forbedre flomsikring, og tilpasse byggeregler for å møte fremtidige klimaendringer. Kommunen må også vurdere sårbarhet i forbindelse med ressurser som vann, energi, og matforsyning, samt utvikle beredskapsplaner for å sikre lokalbefolkningen ved uforutsette hendelser.

5. Medvirkning og partnerskap

Bærekraftig utvikling krever at innbyggerne involveres i prosesser og beslutninger. Gjennom å engasjere lokalsamfunnet i dialog og samarbeid om viktige temaer som klimainitiativer og samfunnsutvikling, kan kommunen styrke den sosiale bærekraften. For å lykkes med bærekraftige målsettinger, er det avgjørende å involvere det lokale næringslivet i prosessen, særlig innen grønne næringer og miljøvennlig utvikling.

2.1 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål (SDG) består av 17 mål som adresserer globale utfordringer som fattigdom, ulikhet, klimaendringer, miljøødeleggelse, fred og rettferdighet. Målene fungerer som en felles global ramme som alle land og regioner kan bruke for å styre mot en bærekraftig fremtid innen 2030.

Bærekraftsmål bør brukes som rammeverk for lokal planlegging, de gir en veiledning for kommunal planlegging og politikk. Kommunen får en global referanse som kan brukes til å adressere lokale utfordringer på en systematisk måte. Koblingen mellom FNs bærekraftsmål og den kommunale samfunnsplanleggingen er en viktig del av å bygge en fremtidsrettet og ansvarlig kommune. Ved å integrere bærekraftsmålene i kommuneplanens samfunnsdel viser kommunen sin forpliktelse til en balansert og bærekraftig utvikling som tar hensyn til både miljø, samfunn og økonomi. Samtidig gir dette kommunen en klar retning for å takle dagens utfordringer samtidig som den skaper en bedre fremtid for sine innbyggere.

I [«Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2023-2027»](#) fremmer regjeringen forventinger som skal følges opp i kommunens planstrategi og planer. Ved å innlemme arbeidet med

bærekraftsmålene i samfunns-, areal- og økonomiplanleggingen, koples arbeidet til de viktigste politiske beslutningsprosessene, og det sikres at arbeidet kan gjennomføres effektivt.

Det er derfor viktig at planprosessene brukes for å drøfte hvordan bærekraftsmålene kan følges opp ut fra de utfordringene og mulighetene som er mest aktuelle lokalt og regionalt. Planprosessene er også viktige for å forankre bærekraftsarbeidet i samfunnet, håndtere målkonflikter og for å utforske nye arbeidsmetoder og løsninger som bidrar til å nå målene.

3 Grunnleggende fakta og informasjon

Gamvik kommune er Europas nordligste fastlandskommune. Det nordligste punktet heter Kinnarodden som har en beliggenhet på 71 grader, 8 minutter og 1 sekund nord, tett inntil til arktiske klimasone. Kommunen ligger på østsiden av Nordkynhalvøya med en kile sydover mot fastlandet og Ifjordfjellet. Den grenser til Berlevåg og Tana kommune i sydøst, til Lebesby kommune i vest, til Barentshavet i nord og til Tanafjorden i øst. Kommunesentret er Mehamn. På stedene Gamvik, Skjånes og fjorddistriktet finner vi ekte fiskevær og natur som i stor grad er uberørt av den moderne turismen. I Mehamn er det flyplass med tre daglige flyavganger og havn for Hurtigruten. Stedet har et godt utbygd servicetilbud som er lett tilgjengelig. Vi bor i et trygt og inkluderende samfunn hvor naturen rår og gir opplevelser som aldri vil glemmes.

Spor etter bosetting på Nordkynhalvøya forteller at det har bodd folk her i 10 000 år. I hovedsak er det fiske og jordbruk som har lagt livsgrunnlaget for både fastboende og sesongarbeidere. Spesielt var god havn og den korte avstanden til fiskefeltene viktig. Pomorhandelen, som varte helt frem til 1. verdenskrig, besto stort sett av byttehandel med russerne. Fisk ble byttet mot mel og andre livsnødvendige varer.

Rundt 1 900 drev den kjente hvalfangeren og oppfinneren Svein Foyen hvalstasjonen i Mehamn. Fabrikken var den første i sitt slag i Finnmark. Da fisket slo feil i 1903, la fiskerne skylda på hvalfangerne. I «Mehamn-opprøret» den 2. juni samme år rev tilreisende fiskere ned og ødela fabrikken. I dette voldsomme slaget ble det blant annet satt inn soldater for å opprettholde lov og orden. Fabrikken ble aldri bygd opp igjen, for bestanden av hval var sunket drastisk, men Mehamn vil alltid ha en sentral plass i hvalfangsthistorien.

Reinbeite

Ifølge [Kommunebildet](#) har to reinbeitedistrikter beiteområder innenfor Gamvik kommunes grenser, med et samlet reintall på rundt 14 600 dyr fordelt på 29 siidaandeler. Reinbeitedistrikt 9 Čorgas /

Oarje Deatnu og 13 Siskit Čorgas ja Lágesduottar benytter deler av kommunens areal til vår-, sommer- og høstbeite.

Reinbeitedistrikt

For tiden behandler NVE flere vindkraftkonsesjoner i Finnmark, hvorav flere er foreslått lokalisert i Gamvik kommune. Siden vindkraftutbygging krever store arealer, kan dette påvirke reindriftens tradisjonelle beiteområder. Selv om kommunen ikke har vedtaksmyndighet i konsesjonsbehandling av vindkraft, har den ansvar for å vurdere den samlede belastningen på reindriften ved andre utbyggingstiltak hvor kommunen faktisk er beslutningsmyndighet.

I vurderinger etter plan- og bygningsloven må kommunen ikke bare ta hensyn til et enkelt tiltak, men også hvordan eksisterende inngrep som vind- og vannkraft allerede har påvirket reindriften. Det er ofte den samlede belastningen av tiltak innenfor et reinbeitedistrikt som utgjør den største utfordringen. Fordi reinbeitedistriktene i Gamvik strekker seg over flere kommuner, kan nye utbyggingstiltak i én kommune få konsekvenser for hele distriktet, særlig i sammenheng med eksisterende inngrep i nabokommunene. Dette er en problemstilling kommunen bør være oppmerksom på.

Hvert reinbeitedistrikt har bruksregler som danner grunnlaget for en distriktsplan. Denne beskriver blant annet hvordan beiteområder benyttes, flyttemønstre samt utfordringer og muligheter for reindriften. Planene er tilgjengelige via Statsforvalterens hjemmeside. I tillegg kan NIBIO Kilden benyttes for å få en oversikt over beiteområder og arealutfordringer i distriktene. Det er viktig å være klar over at Kilden kun gir en illustrasjon basert på bruksreglene og ikke kan erstatte direkte dialog med de aktuelle distriktene.

Gamvik kystsameforening er en lokal organisasjon i Gamvik kommune i Finnmark som arbeider for å bevare, synliggjøre og styrke den kystsamiske kulturarven i området. Foreningen ivaretar tradisjoner

som håndverk, fiskeri, joik og tradisjonell matlaging, og fremmer samisk språk. I tillegg fungerer den som et viktig bindeledd mellom lokalsamfunnet og offentlige myndigheter. Foreningen jobber også aktivt for å sikre historiske rettigheter knyttet til befolkningen og kystsamfunnene, herunder fiskerirettigheter, for å skape levedyktige samfunn med marine ressurser som grunnlag for bosetning.

Gjennom ulike aktiviteter og prosjekter ønsker Gamvik kystsameforening å bidra til økt stolthet og tilhørighet i lokalsamfunnet, og å innta en sentral rolle i revitaliseringen av samisk kultur og språk. Et særlig mål er å sørge for at barn og unge får kunnskap om og interesse for kystsamisk identitet og språk, samtidig som foreningen synliggjør og viderefører rettighetskampen for kystsamene.

Ved behov, og vanligvis en gang i året, gjennomføres det møte mellom reindriftsutøverne og kommunen. I hovedsak er det generelle forhold som blir tatt opp på disse møtene, men det diskuteres utfordringer partene har, samt samarbeidsmuligheter.

KOSTRA-gruppe

KOSTRA står for Kommune Stat Rapportering. SSB publiserer hvert år et omfattende datamateriale om kommunenes økonomi og tjenester i KOSTRA. I KOSTRA grupperes kommunene dels etter størrelse og dels etter økonomi, noe som gir et bedre grunnlag for sammenlikninger på tvers av kommuner enn innbyggertall alene.

Gamvik kommune er plassert i gruppe 6. KOSTRA-gruppe 6 er kommuner med 2 000 til 9 999 innbyggere, høye bundne kostnader og høye korrigerte inntekter.

Grunnkretser

For statistiske formål er Gamvik kommune (per 2016) inndelt i ett delområde med til sammen 14 grunnkretser: Mehamn Søndre, Mehamn, Mehamn/Vevikneset, Gamvik nordre, Gamvik søndre, Tyfjord, Hopsfjorden, Langfjorden vestre, Makjelfjorden, Sandfjordelven med omegn, Koifjordfjellet, Skræmselfjell, Langfjorden østre og Langfjordalen.

3.1 Kommunens organisasjon og tjenester

Kommunens ledelse er organisert med følgende stillinger:

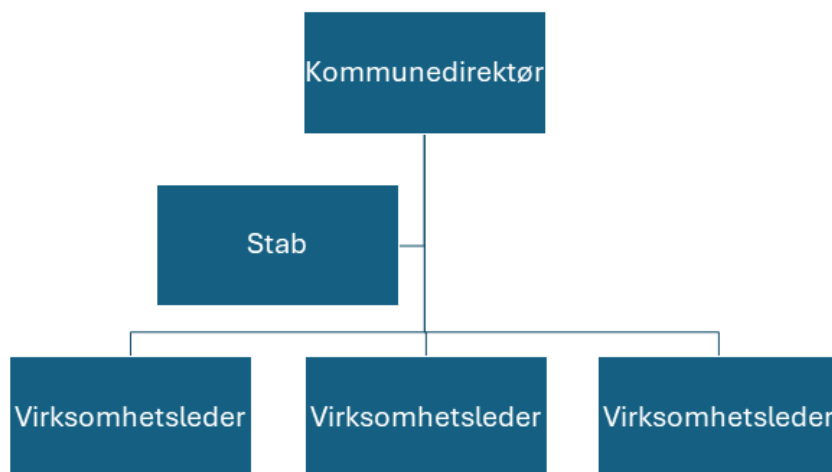
Nivå 1 Kommunedirektør

- Stab til kommunedirektør:
 - o Økonomisjef – regnskap og budsjett, ansatte økonomi
 - o Kontorsjef – overordnet saksbehandling, næring, personal, teknisk, it, ansatte service
 - o Oppvekst og kultur ansvarlig – faglig ansvar, ansvar i hht delegasjon (flyktninger)

- o Helsefaglig ansvarlig – faglig ansvar, ansvar i hht delegasjon
- o Planmedarbeider – plan, teknisk, næring

Nivå 2 Virksomheter

- Skoler 2
- Barnehage 1
- Oppvekstsenter 1
- Institusjon 1
- Hjemmetjeneste og miljø/rus og psykiatri 1
- Teknisk drift 1

Organisasjonskart som viser kommunens tjenester.

3.2 Politiske organ

Ordfører: Ragnhild Vassvik - Arbeiderpartiet.

Oppvekst og kulturutvalg (OKU) 2023-2027

Varaordfører: Eskil Langås - Fremskrittspartiet

Plan, teknisk- og miljøutvalg (PTM) 2023-2027

Gamvik kommunestyret (KST) 2023-2027

Eldrerådet (ELD) 2023-2027

Gamvik formannskap (FSK) 2023-2027

Ungdomsrådet

3.3 Interkommunalt samarbeid

Gamvik kommunen inngår i 4 ulike former for interkommunale samarbeid:

- AS, der kommunene eier sine respektive eierandeler i selskapet.
- Interkommunale selskap (IKS) fungerer stort sett på samme måten som et AS, men er hjemlet i et annet lovverk enn aksjeloven.
- Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens §27, hvor samarbeidet har et felles styre.
- Vertskommunesamarbeid hjemlet i kommunelovens §20, der én kommune er vert i form av blant annet arbeidsgiveransvar for samarbeidstiltaket. Her avgir de andre kommunene myndighet til vertskommunen, samtidig som de kjøper tjenester fra vertskommunen.

Gamvik kommune har registrert 22 samarbeidsordninger og er vertskommune for 2 ordninger.

Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
Komrev nord IKS	Tromsø, Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Tjeldsund, Gratangen, Lavangen, Bardu, Salangen, Målselv, Sørreisa, Dyråy, Senja, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæningen, Berlevåg, Gamvik, Lebesby, Vardø, Narvik, Evenes, Lødingen, Sortland, Bø, Hemnes.
Felles skogbruksforvaltning	Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger, Kvæningen
110-sentralen for Finnmark	Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
IKA Finnmark IKS	Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
Finnmark friluftsråd	Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
Øst-Finnmark legevaktsentral	Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
Kontrollutvalgan IS	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
Øst-Finnmark Regionråd	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
Norasenteret IKS	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger

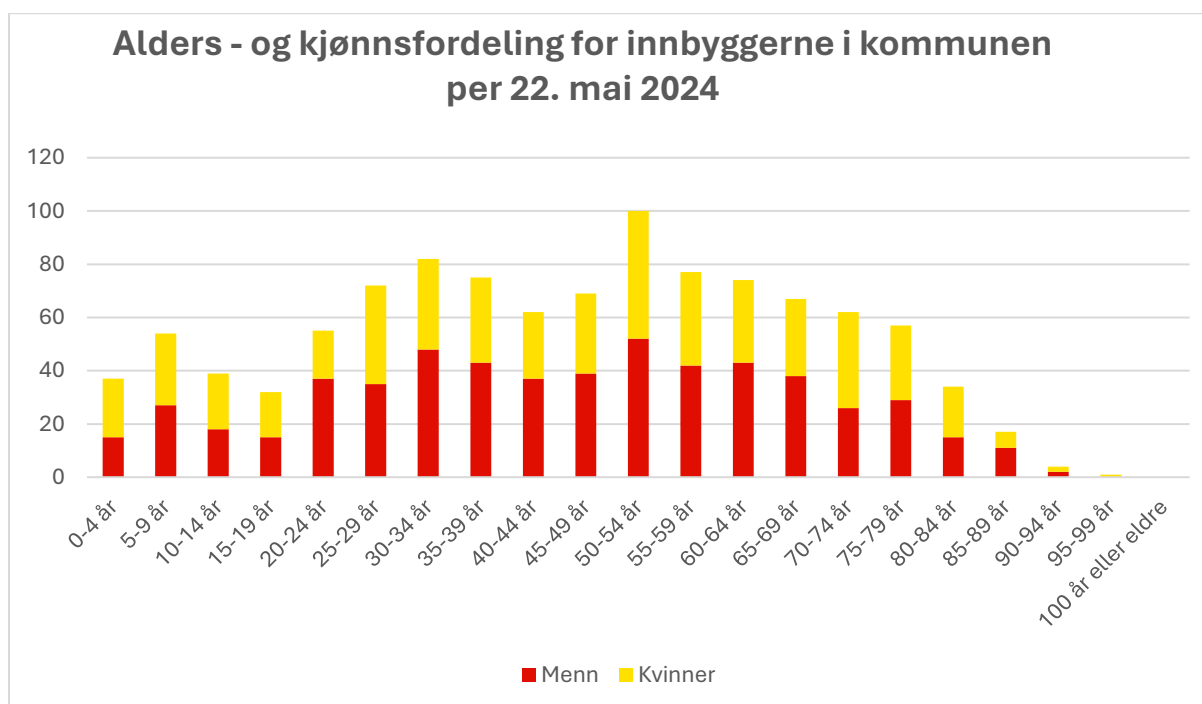
Krisesenteret i Hammerfest	Måsøy, Nordkapp, Hasvik, Berlevåg, Gamvik, Porsanger, Hammerfest
Finnmark Miljøtjeneste AS	Porsanger, Lebesby, Gamvik, Karasjok, Nordkapp, Porsanger
IUA Midt-Finnmark	Gamvik, Karasjok, Lebesby, Nordkapp, Porsanger
Museene for kystkultur og gjenreisning IKS	Hammerfest, Nordkapp, Måsøy, Gamvik, Berlevåg
PRD for Midt-Finnmark IKS	Porsanger, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Måsøy
RSK Midt-Finnmark	Porsanger, Karasjok, Kautokeino, Lebesby, Gamvik
Midt-Finnmark Barneverntjeneste	Porsanger, Lebesby, Nordkapp, Gamvik
Veterinærvaktområde Porsanger og Nordkapp	Porsanger, Lebesby, Nordkapp, Gamvik
Feiing Gamvik-Nordkapp	Gamvik, Nordkapp
Jordmortjeneste Vadsø-Gamvik	Vadsø, Gamvik
Landbrukssamarbeid Lebesby-Gamvik	Lebesby, Gamvik
Nordkyn Kraftlag SA	Lebesby, Gamvik
Nordkyn legetjeneste (NLT)	Gamvik, Lebesby

4 Befolkningsutvikling

[SSB tabell 06913](#)

Folketallet har vært nedadgående over flere år, med en gledelig oppgang i 2024. Vi har nå et folketall på 1 070.

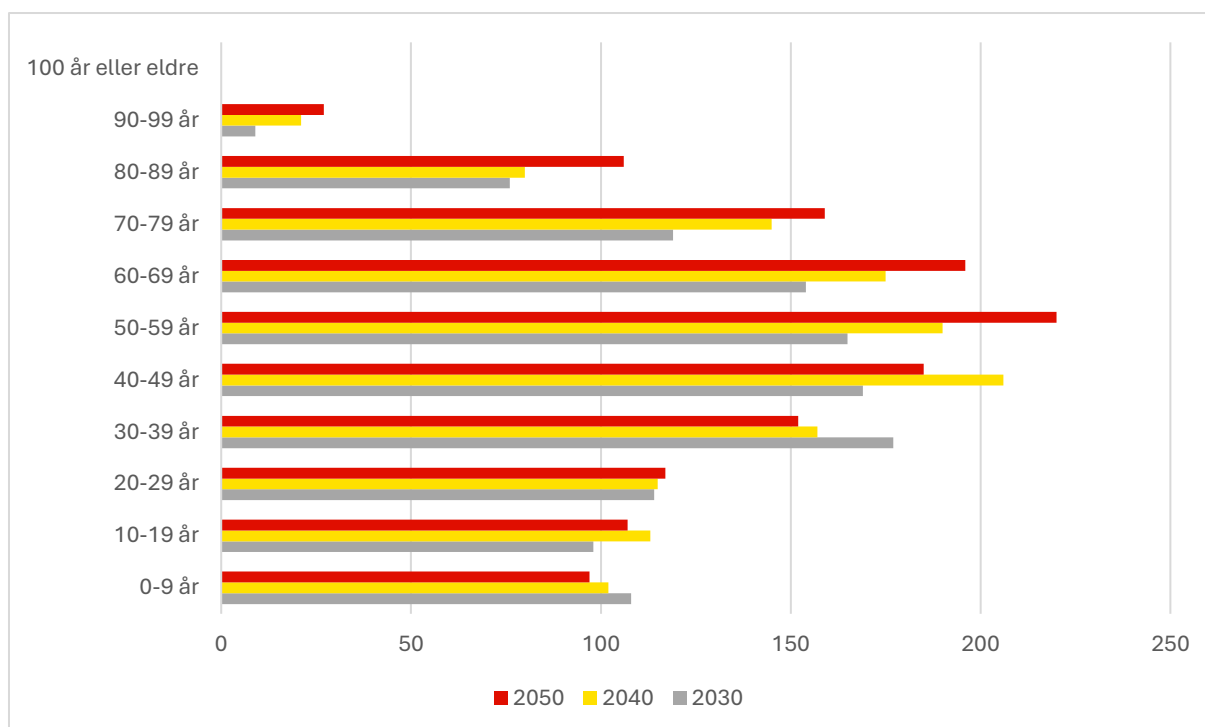

SSB tabell 07459

Ser vi fordelingen etter kjønn og alder viser diagrammet at det er noen få flere kvinner enn menn fra 70 år og eldre. Totalt er det 86 kvinner i nevnte aldersintervall og 82 menn. Dette utgjør totalt en differanse på 4 flere kvinner enn menn. Forskjellen er ikke stor, men siden kvinner lever generelt lenger enn menn, har de ofte flere helseproblemer i sine siste leveår. Dette kan føre til et større behov for både formelle og uformelle omsorgstjenester, særlig når det gjelder pleie på sykehjem og hjemmebaserte omsorgstjenester. Selv om kvinner lever lengre, kan deres livskvalitet i alderdom påvirkes av tap av partner, venner, og eventuelle helseutfordringer. Ensomhet og psykisk helse blir ofte oversett hos eldre kvinner, og kommunen må ta hensyn til dette i utformingen av tiltak.

For aldersintervallet 20 - 39 år fordelt på kjønn, er det totalt 163 menn og 121 kvinner. Dette utgjør totalt en differanse på 42 færre kvinner enn menn. I en situasjon med underskudd på kvinner kan Gamvik kommune komme opp i en situasjon med færre barnefødsler. Lavere fødselstall kunne akselerer aldring av befolkningen i kommunen, noe som kan legge press på helse- og omsorgstjenestene. Kvinner i alderen 20-39 år er ofte yrkesaktive og viktige bidragsytere til lokalsamfunnets arbeidsmarked. En skjev kjønnsbalanse kan påvirke næringslivet negativt, særlig i yrker hvor kvinner tradisjonelt er overrepresentert som helse- og omsorgssektoren.

I en kommune med en skjev kjønnsfordeling kan det også oppstå utfordringer med likestilling og kjønnskonflikter, særlig hvis det blir et stort misforhold i hvordan ulike kjønn blir integrert i arbeids- og samfunnslivet. Færre kvinner kan føre til at unge menn flytter til større byer eller andre regioner med bedre balanse mellom kjønnene, noe som forsterker fraflyttingsproblematikken i kommunen.

[SSB tabell 14288](#)

Framskrevet folkemengde viser en tydelig økning i antallet personer over 70 år, både blant menn og kvinner, men menn utgjør en større andel i de høyere aldersgruppene. Dette kan føre til økt etterspørsel etter eldreomsorg, helse- og pleietjenester, spesielt siden flere eldre menn vil kreve mer støtte.

Økningen i antallet personer over 80 år betyr at det vil være flere som krever omfattende pleie- og helsetjenester. Dette vil legge press på kommunens helse- og omsorgsbudsjett.

I aldersgruppen 30-39 år er det et tydelig større antall menn enn kvinner, spesielt frem mot 2040, hvor det er projisert 99 menn mot 58 kvinner. Dette kan skape sosiale utfordringer med hensyn til familiesammensetning, fødselsrate, og mulig ensomhet blant enkelte menn.

Det antas at kvinner i alderen 30-39 år vil synke fra 81 i 2030 til 57 i 2050. Dette kan føre til en ubalanse i arbeidsmarkedet og redusert fødselstall, som igjen påvirker fremtidig befolkningsvekst.

Det antas en nedgang i antall barn og unge i alderen 0-19 år, noe som kan indikere lav fødselsrate og redusert tilgang til yngre arbeidskraft i fremtiden. Dette kan føre til en mindre dynamisk befolkning og utfordringer for skoler og barnehager.

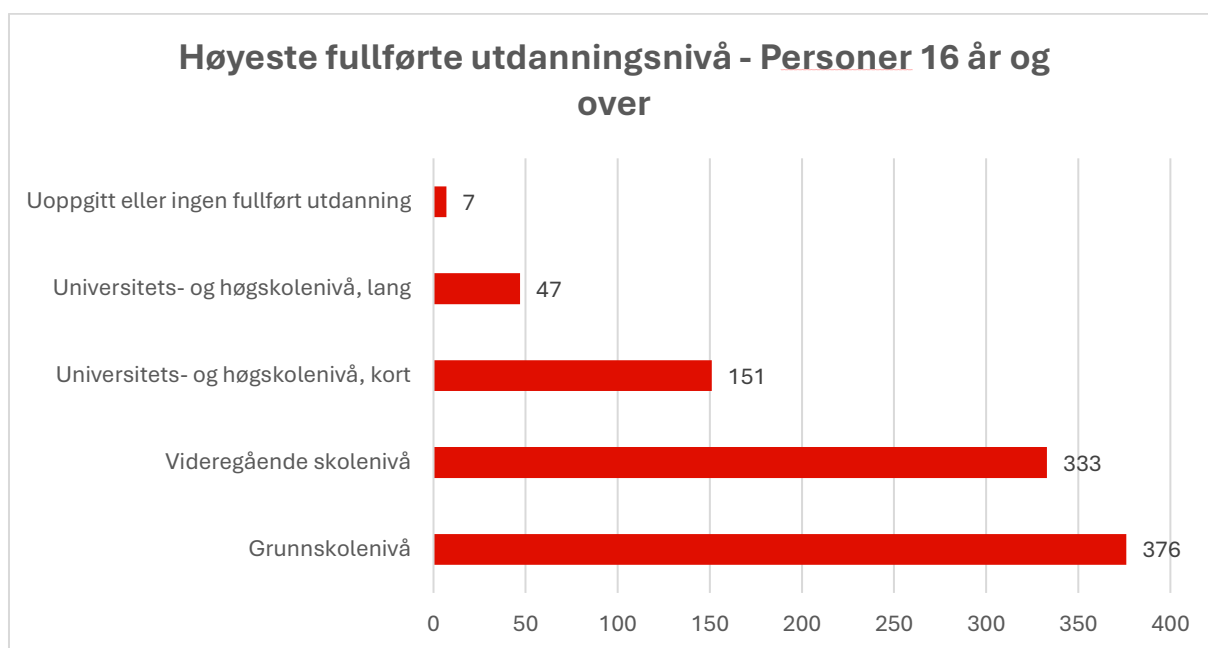
I aldersgruppen 70-79 år vil menn være i overtall i 2050 (89 menn mot 70 kvinner), noe som kan kreve spesifikke tiltak for å håndtere omsorgsbehovene til eldre menn, som ofte har svakere sosiale nettverk enn kvinner.

Framskrivningene peker på en aldrende befolkning, skjev kjønnsbalanse i arbeidsfør alder, og økt omsorgsbehov. Gamvik kommunen står overfor utfordringer som lav fødselsrate og behov for flere omsorgstjenester, men har også muligheter til å tilpasse seg ved å styrke attraktive livskvalitetstiltak, utvikle omsorgstilbud og støtte opp om lokalsamfunnets helse.

5 Oppvekst

5.1 Utdanningsnivå

Grafen under viser innbyggernes utdanningsnivå per 2023. 376 personer har utdanning på grunnskolenivå, 333 har videregående skole og 198 personer har utdanning fra universitet eller høyskole.

[SSB Tabell 09429](#)

5.2 Skole

Gamvik barne- og ungdomsskole

Skolen ligger på Nordkinnhalvøya og har storhavet som nabo i 270 grader og er den nordligste skolen på fastlandsnorge. Skolen har stor gymnastikksal og svømmebasseng.

På skolen er det 12 elever. Det er fire voksne som arbeider med elevene og to andre tilsatte som har skolen som arbeidsplass. Skolen har god plass til elevene inne og veldig fine uteområder.

Gamvik skole har fokus på et godt, inkluderende og utviklende læringsmiljø.

Mehamn barne- og ungdomsskole

Mehamn skole er en barne- og ungdomsskole med 61 elever. Det er ansatt 16 lærere og to assistenter ved skolen. Det er tilbud om skolefritidsordning i skoleåret. Mehamn skole har fokus på et godt, inkluderende og utviklende læringsmiljø.

Skjånes oppvekstsenter

Oppvekstsenteret består av Skjånes skole og Skjånes barnehage. Skolen ligger på Skjånes som er et tettsted sørøst på Nordkinnhalvøya. Skolen er opprinnelig bygget i 1927 som internatskole. Den er utbygget flere ganger og står i dag modernisert med blant annet gymnastikksal og et 12,5 meter langt basseng.

Skjånes skole er en barne- og ungdomsskole med 13 elever.

Det er fem lærere samt assistent, vaktmester og renholder som er voksengruppen på skolen. Skjånes skole har fokus på et godt, inkluderende og utviklende læringsmiljø. Skjånes oppvekstsenter er sponsor for SOS-barneby Livingstone Children's Village i Zambia.

5.3 Skolefritidsordning (SFO)

Kommunen har tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov for 1.-7. årstrinn. SFO skal være en trygg oppholdsplass for barna utover skoletiden. SFO skal gi barna omsorg og tilsyn, legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter og være tilpasset barnas og foreldrenes behov.

Under fremkommer nøkkeltall for grunnskolen i Gamvik.

Grunnskole	Gamvik	KOSTRA-gruppe 6	Landet utenom Oslo
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger mellom 6-15 år	Kr 206 805,10	Kr 205 334,70	Kr 147 566,80

[SSB tabell 12283](#)

Gamvik er en liten kommune med lav befolkningstetthet, noe som ofte medfører at enhetene, som skoler, må operere på en mindre effektiv skala. Små klasser og færre elever gjør det vanskelig å oppnå stordriftsfordeler, noe som kan øke kostnadene per elev. Det betyr at selv om utgiftene kan virke høye, kan det være en naturlig konsekvens av å opprettholde skoler i en liten kommune med spredt bosetning.

Det faktum at Gamviks utgifter er nær gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 6, tyder på at dette mønsteret ikke er unikt for Gamvik. KOSTRA-gruppe 6 består av små kommuner med lignende utfordringer, og de fleste av disse kommunene må sannsynligvis forholde seg til lignende smådriftsulemper og høye kostnader per innbygger i grunnskolen.

Selv om det er forståelig at små kommuner som Gamvik har høyere utgifter per elev enn nasjonalt snitt, kan slike høye kostnader være en utfordring for kommunens økonomiske bærekraft over tid. Dersom kostnadene stiger, eller hvis kommunen får lavere inntekter fra staten, kan det bli vanskelig å opprettholde det samme tjenestenivået uten å måtte gjøre kutt andre steder i budsjettet.

Grunnskole 2023	Gamvik	KOSTRA-gruppe 6	Landet utenom Oslo
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	364,5	196,8	146,2
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	58,5	69,2	36,7

SSB tabell [12222](#) og [12234](#)

Gamvik kommune har valgt å prioritere spesialundervisning med betydelig flere årstimer per elev enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 6. Dette kan reflektere et større behov for spesialpedagogisk oppfølging, eller et bevisst valg om å tilby ekstra støtte til elever med særskilte behov. På den andre siden er det færre timer til særskilt norskopplæring per elev, noe som kan indikere lavere behov for denne typen undervisning eller utfordringer knyttet til å tilby dette i tilstrekkelig omfang.

5.4 Barnehager

Mehamn barnehage

Barnehagen er en 2 avdelings barnehage med inntil 36 plasser. Kommunen har en midlertidig avdeling i Mehamn skoles lokaler, hvor det er plass til inntil 18 barn. Mehamn barnehage ligger idyllisk til, med gangavstand til skole, idrettshall, basseng, bibliotek, helsesenter, fjæra, naturområder og mer. Vi bruker nærmiljøet aktivt hele året. Uteområdet er stort og variert. Vi har fjell, asfaltert sykkelbane, plen og kupert terreng så barna har muligheter for varierte utfordringer, så tillater været det, er vi ute hver dag hele året.

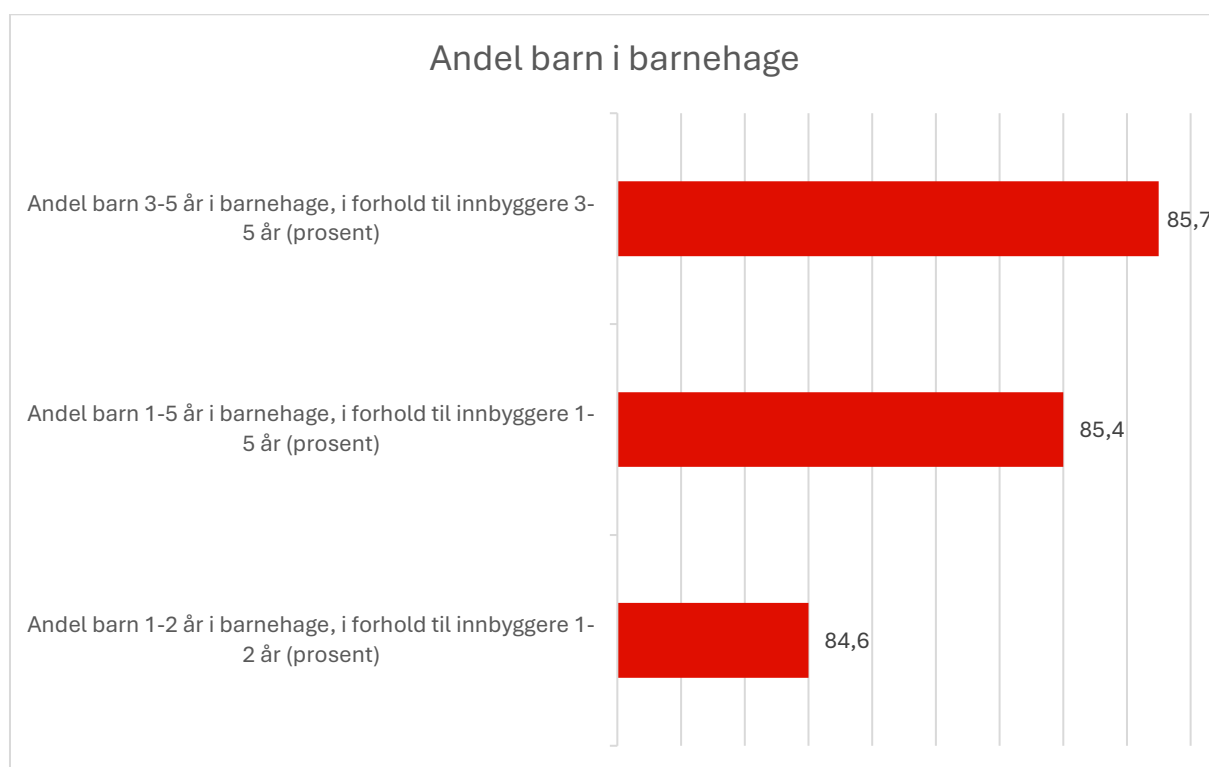
I Mehamn barnehage ønsker vi å legge vekt på å servere barna sunn, variert og næringsrik mat. Vi har smøremåltider hver dag, hvor barna får smøre maten sin selv. Vi baker brød og kjøper inn pålegg. Mehamn barnehage er «Mer ambassadør.» Det vil si at personalet har gjennomgått kurs gjennom opplysningskontoret for frukt og grønnsaker, om sunt kosthold i barnehagen. Vi har redusert inntak av sukker og serverer frukt og grønt daglig. Bursdager feires uten kaker og søtsaker. Personale i Mehamn barnehage har også gjennomgått kurs «Fiskesprell» som har som mål at fisk og annen sjømat inngår i mattilbudet i barnehagen slik at disse matvarene blir en naturlig del av barnas

kosthold. Vi følger Gamvik kommunes plan og egne rutiner for overgang barnehage – skole der vi stimulerer til selvstendighet og ikke minst gleden ved å lære.

Gamvik barnehage

Gamvik barnehage er en 1-avdelings barnehage, med plass til inntil 18 barn. Det er tre ansatte i Gamvik barnehage, som er faglig knyttet til Mehamn barnehage v/styrer Reidun Bertheussen.

Barnehagen har sine lokaler i underetasjen på Gamvik skole. Lekeområde til barnehagen er avgrenset med gjerde. Uteområdet ved skolen er stort og kan brukes fritt av barnehagen ved ønske.

[SSB tabell 13502](#)

Tallene viser at Gamvik har en god kapasitet og dekning for barn i barnehagealder, noe som kan tyde på et sterkt fokus på tidlig barnehage tilbud. Dette er et sterkt signal om at Gamvik har et velfungerende barnehage tilbud for alle aldersgrupper.

Barnehage	Gamvik	KOSTRA-gruppe 6
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	Kr 240 512	Kr 256 050

SSB tabell 13502

Tall fra 2023 viser Gamvik bruker kr 15 538 mindre per barn i alderen 1-5 år enn gjennomsnittet for kommuner i samme KOSTRA-gruppe. Dette kan tyde på effektiv ressursbruk eller en mindre kostbar drift av barnehagene.

Barnehage	Gamvik	KOSTRA-gruppe 6
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	26,8 %	35,7 %
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp	0,0 %	3,2 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	87,5 %	90,8 %

SSB tabell 13502

Gamvik har lavere andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning. Dette indikerer at kommunen har en lavere andel utdannede barnehagelærere i forhold til totalbemanningen sammenlignet med gjennomsnittet. En lavere andel barnehagelærere kan påvirke kvaliteten på pedagogikken og oppfølgingen av barn.

Ingen barn i barnehagen får spesialpedagogisk hjelp, mens KOSTRA-snippet er 3,2 prosent. Det kan være at Gamvik har færre barn med spesielle behov, eller at kommunen har utfordringer med å avdekke eller følge opp spesialpedagogiske behov på grunn av mangel på fagpersoner eller ressurser.

Gamvik har en relativt høy andel minoritetsspråklige barn i barnehage, tett på KOSTRA-snippet. Dette er positivt da barnehager spiller en viktig rolle i språkutvikling og integrering.

Skoleåret 2024/25 har skolene i Gamvik to elever som får undervisning i samisk. Alle foreldrene blir orientert om rettighetene som barna har knyttet til det samiske. Det er opp til foreldrene å be om opplæring i samisk språk. Skolene og barnehagene har opplæring i samisk kultur i tråd med Opplæringsloven og Rammeplan for barnehagen. I 2023 ble det lagd en film om det samiske perspektivet iblant annet skolene i Gamvik. Filmen kan sees [her](#)

6 Helse og omsorg

Institusjon/Hjemmetjenesten

De fleste funksjoner og tilbud innenfor kommunens helsetjenester, er lokalisert til helsesenteret som ligger i Mehamn. Her finnes ulike typer tilbud innfor institusjonsomsorgen. I tillegg er kommunens lege- og fysioterapitjeneste, helsestasjon og base for hjemmebaserte tjenester lokalisert der.

Tilbud ved sykestua

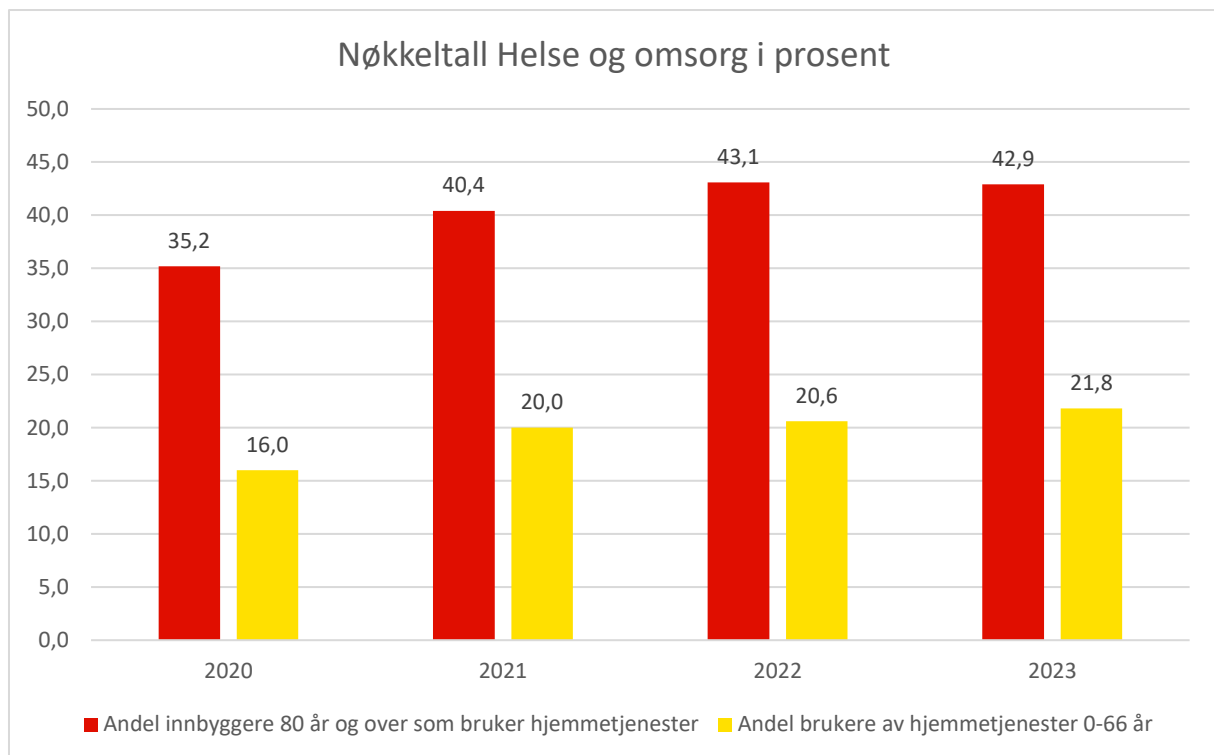
Det gis ulike tilbud til personer som har behov for heldøgns pleie og omsorg på grunn av sykdom eller funksjonshemming, og hvor hjelpebehovet ikke kan ivaretas i hjemmet.

- 8 omsorgsboliger i tilknytning til sykestua i Mehamn.
- omsorgsboliger i Gamvik.
- omsorgsboliger i Skjånes.

	Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)			
	2020	2021	2022	2023
Gamvik	52 119	62 271	64 840	71 738
KOSTRA	45 310	51 291	55 026	61 330

[SSB tabell 12209](#)

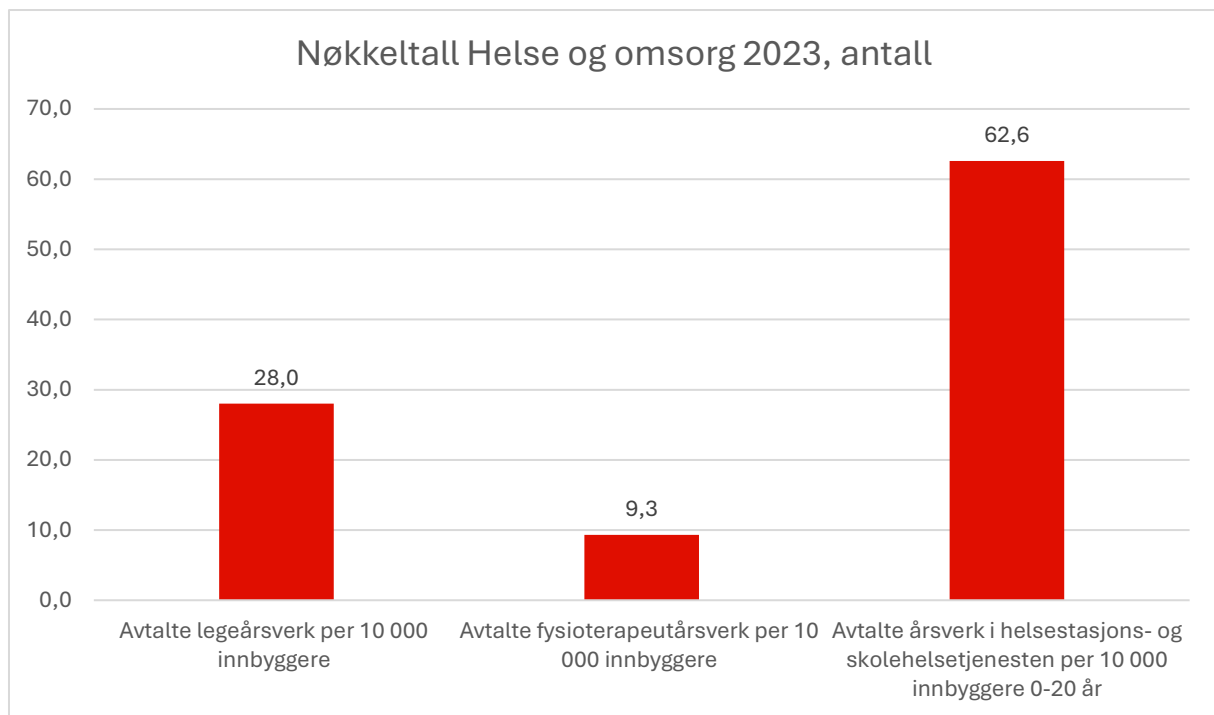
Vi ser en jevn økning i utgiftene per innbygger i Gamvik kommune over tid, noe som kan indikere økte kostnader knyttet til helse- og omsorgstjenester. Dette kan skyldes en rekke faktorer som økende behov for tjenester, prisvekst på helse- og omsorgsressurser, eller økt fokus på kvalitet i tjenestene. KOSTRA-tallene viser en lignende kurve.

[SSB tabell 12209](#)

I 2023 brukte 42,9 prosent av innbyggerne over 80 år hjemmetjenester. Dette er en økning fra 35,2 prosent i 2020, men en liten nedgang fra toppen på 43,1 prosent i 2022. Denne økningen reflekterer den demografiske utviklingen med en aldrende befolkning, som naturlig fører til større etterspørsel etter hjemmetjenester.

Andelen brukere i aldersgruppen 0-66 år har økt fra 16 prosent i 2020 til 21,8 prosent i 2023. Dette er en relativt stor økning og kan indikere at flere yngre innbyggere med helse- og omsorgsbehov, som fysiske eller psykiske utfordringer, mottar hjemmetjenester. Økningen kan også tyde på bedre tilgjengelighet av tjenester for denne aldersgruppen, men det kan også reflektere økte behov som kommunen må håndtere.

[SSB tabell 12209](#)

Gamvik har betydelig flere legeårsverk per 10 000 innbyggere sammenlignet med KOSTRA-gruppen. Dette indikerer at Gamvik har satset mer på å sikre god legetjeneste per innbygger enn det som er gjennomsnittlig for sammenlignbare kommuner. Det gir potensielt bedre tilgang til legetjenester, noe som er viktig for små, geografisk isolerte kommuner.

Gamvik har færre fysioterapeutårsverk sammenlignet med KOSTRA-gruppen, noe som kan tyde på at fysioterapitjenestene er noe underbemannet i forhold til behovet eller standarden i tilsvarende kommuner. Dette kan potensielt føre til utfordringer med rehabilitering og forebyggende helsearbeid, spesielt for eldre eller personer med kroniske plager.

Gamvik ligger noe lavere enn KOSTRA-gruppen når det gjelder årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Selv om Gamvik fortsatt har en relativt høy bemanning, kan det indikere at andre kommuner i samme gruppe har enda sterkere satsing på helsetjenester rettet mot barn og unge. Dette kan påvirke forebyggende helsearbeid og oppfølging av barn i sårbare aldersgrupper.

Totalt sett viser Gamvik en sterk satsing på legetjenester, men med noe rom for forbedring på fysioterapi og tjenester til barn og unge i forhold til KOSTRA-gruppen.

	Gamvik	KOSTRA
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	533,5	497,7
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning	75,5 %	75,6 %
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	Kr 6 376	Kr 5 736
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,38 timer	0,51 timer
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud	0,0 %	0,73 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier	80,0 %	90,5 %

[SSB tabell 12209](#)

Gamvik har flere årsverk innen helse og omsorg per 10 000 innbyggere enn KOSTRA-snittet, noe som kan indikere at kommunen investerer mer i helse- og omsorgstjenester enn mange andre kommuner. Dette kan være nødvendig på grunn av geografiske og demografiske faktorer, men det kan også være en indikasjon på høye personalkostnader eller et større behov for omsorgstjenester.

Andelen årsverk med helseutdanning i Gamvik er nesten identisk med KOSTRA-snittet. Dette viser at kommunen har omtrent samme andel kvalifisert personale som andre kommuner, noe som er positivt for kvaliteten på tjenestene. For å sikre høy kvalitet i tjenestene kan kommunen vurdere ytterligere tiltak for å rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell.

Utgiftene per oppholdsdøgn i institusjoner er høyere i Gamvik enn KOSTRA-snittet. Dette kan skyldes flere faktorer, som mindre stordriftsfordeler, høyere personalkostnader, eller behov for flere spesialiserte tjenester. Det kan være nyttig for kommunen å vurdere tiltak for å effektivisere institusjonstjenestene, for eksempel gjennom bedre ressursplanlegging eller investering i teknologi.

Gamvik har færre legetimer per beboer i sykehjem enn KOSTRA-snittet. Dette kan indikere et potensielt behov for å øke legedekningen for å sikre tilstrekkelig medisinsk oppfølging for beboere i sykehjem. Økt fokus på legetimer kan bidra til bedre helsetjenester og forebygging av helseproblemer blant eldre beboere.

Gamvik rapporterer at ingen i aldersgruppen 67-79 år har dagaktivitetstilbud, sammenlignet med 73 prosent i KOSTRA. Dette kan være en utfordring for eldre innbyggere som trenger et slikt tilbud for sosial deltakelse og fysisk aktivitet. Mangelen på dagaktivitetstilbud kan påvirke livskvaliteten til denne gruppen, og det kan være viktig å utvikle eller styrke slike tjenester.

Andelen nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier er noe lavere i Gamvik enn KOSTRA-snittet. Dette kan være et område for forbedring, ettersom hjemmebesøk fra helsesykepleiere er viktig for å støtte nybakte foreldre og sikre at nyfødte får nødvendig oppfølging.

Økningen i helse- og omsorgsutgifter er sannsynligvis drevet av et samspill mellom flere faktorer, inkludert en økende befolkning av eldre, behovet for mer spesialiserte tjenester, og økte lønns- og driftskostnader i sektoren.

Gamvik kommune har en høy standard på helse- og omsorgstjenestene, med flere ansatte per innbygger og, høy andel faglært personell. Høye kostnader per oppholdsdøgn, og bedre tilbud for eldre og nyfødte er alle faktorer som driver utgiftene opp, men som samtidig kan være nødvendig for å møte de økende behovene i befolkningen.

6.1 Folkehelse

«Gamvik kommune skal være aktiv og pågående for å møte morgendagens utfordringer for kommunal tilrettelegging, tjenestenyting og lokal næringsutvikling. Hensynet til folkehelse og framtidige generasjoner står sentralt.» [Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2020-2024](#)

Folkehelseprofilen til kommunen i noen tilfeller mangelfull, spesielt når det gjelder enkelte helserelaterte data. Flere viktige indikatorer mangler i rapporteringen på grunn av "utilstrekkelig tallgrunnlag". Eksempler på dette inkluderer statistikk om:

- Ungdomsskoleelevers trygghetsfølelse i nærområdet.
- Trening blant 17-åringer.
- Sosiale helseforskjeller målt i forventet levealder.

Dette kan skyldes at kommunen enten ikke har gjennomført relevante undersøkelser i tilstrekkelig omfang, eller at befolkningsgrunnlaget er så lite at det er vanskelig å trekke statistisk signifikante konklusjoner. Det kan også være at dataene ikke har vært samlet systematisk nok over tid.

Den svake rapporteringen på helsetilstand, (spesielt i forhold til ungdom og fysisk aktivitet) kan hindre kommunen i å få et godt overblikk over helsen til yngre aldersgrupper, noe som kan være kritisk for forebyggende arbeid.

Manglende data om sosiale helseforskjeller kan gjøre det utfordrende å sette inn riktige tiltak for å redusere ulikheter i helse basert på utdanning eller økonomiske forhold.

Folkehelseprofilen har stort fokus på de eldre i befolkningen, da andelen av personer over 65 år i Gamvik er høyere enn landsgjennomsnittet (18,3 % i Gamvik sammenlignet med 13,9 % nasjonalt).

Dette medfører økt behov for helse- og omsorgstjenester, spesielt med tanke på kroniske sykdommer som kreft, hjerte- og karsykdommer, og demens.

Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt er høyere enn landsgjennomsnittet (13,7 % i Gamvik mot 9,8 % nasjonalt). Dette kan påvirke helsetilstanden negativt, ettersom lavinntekt er forbundet med dårligere helseresultater. Dette er et område hvor kommunen kanskje må jobbe tett med sosialtjenester og helsemyndigheter for å bedre situasjonen.

Resultatene fra [Ungdata junior](#) 2024 viser at de fleste barna i Gamvik kommune rapporterer om god livskvalitet, sterke vennskapsbånd og støtte fra foreldre. Skoletrivselen er også høy, men det finnes enkelte områder som mobbing på nett og skjermbruk som kan være utfordringer å adressere.

- 85 prosent av barna rapporterer at de er fornøyd med livet sitt. 93 prosent liker seg selv som de er, noe som tyder på et relativt høyt nivå av positivt selvbilde blant elevene. 80 prosent mener at de har alt de ønsker seg i livet.
- 87 prosent har minst én venn de kan stole på og snakke med om alt mulig, noe som er i tråd med nasjonale tall. 100 prosent har noen å være sammen med i friminuttene, og 93 prosent har noen å være med på fritiden. Det er lav forekomst av ensomhet, med kun 7 prosent som rapporterer at de ofte føler seg ensomme.
- 100 prosent av barna sier at foreldrene deres vet hvor de er i fritiden, og 96 prosent er fornøyd med sine foreldre eller foresatte. Dette viser sterke familierelasjoner og godt foreldreengasjement, som kan være positivt for barnas trivsel og utvikling.
- 73 prosent av barna er fornøyd med skolen de går på. 87 prosent trives på skolen, og 93 prosent opplever at lærerne bryr seg om dem. Men det er et tegn på kjedsomhet, da 20 prosent sier at de ofte kjeder seg i skoletimene.
- 93 prosent er fornøyd med helsen sin, men 40 prosent har brukt smertestillende den siste uken, noe som kan indikere en viss grad av fysiske plager som hodepine eller smerter. 57 prosent av barna rapporterer at de spiser frokost daglig, mens 64 prosent spiser lunsj/nistepakke.
- 71 prosent er med på faste fritidsaktiviteter, noe som er litt lavere enn det nasjonale gjennomsnittet. 62 prosent deltar i idrett eller sport, og 25 prosent spiller et musikkinstrument.
- 87 prosent av barna bruker over én time daglig på å se på TV, filmer, eller YouTube. 53 prosent bruker over én time daglig på dataspill, og 7 % bruker samme tid på sosiale medier, noe som viser betydelig skjermbruk.

- 23 prosent av barna har opplevd mobbing eller trusler på nett minst én gang i løpet av de siste månedene, og 39 prosent har opplevd sårende kommentarer eller bilder lagt ut på nettet.

Nøkkeltall fra [Ungdata](#) (ungdomsskoleelever) 2024, viser at en høy andel ungdommer i Gamvik rapporterer om god livskvalitet, med 75 prosent som sier at de har et bra liv og 42 prosent som ofte har vært glade eller optimistiske. Samtidig er det en del som opplever psykiske plager, med 29 prosent som har følt seg nyttige og 22 prosent som har følt at de mestrer ting. 83 prosent av ungdommene har minst én fortrolig venn, noe som ligger tett på nasjonale tall. Likevel rapporterer 38 prosent at de har følt seg ensomme i løpet av siste uke, noe som er høyere enn landsgjennomsnittet (9 %).

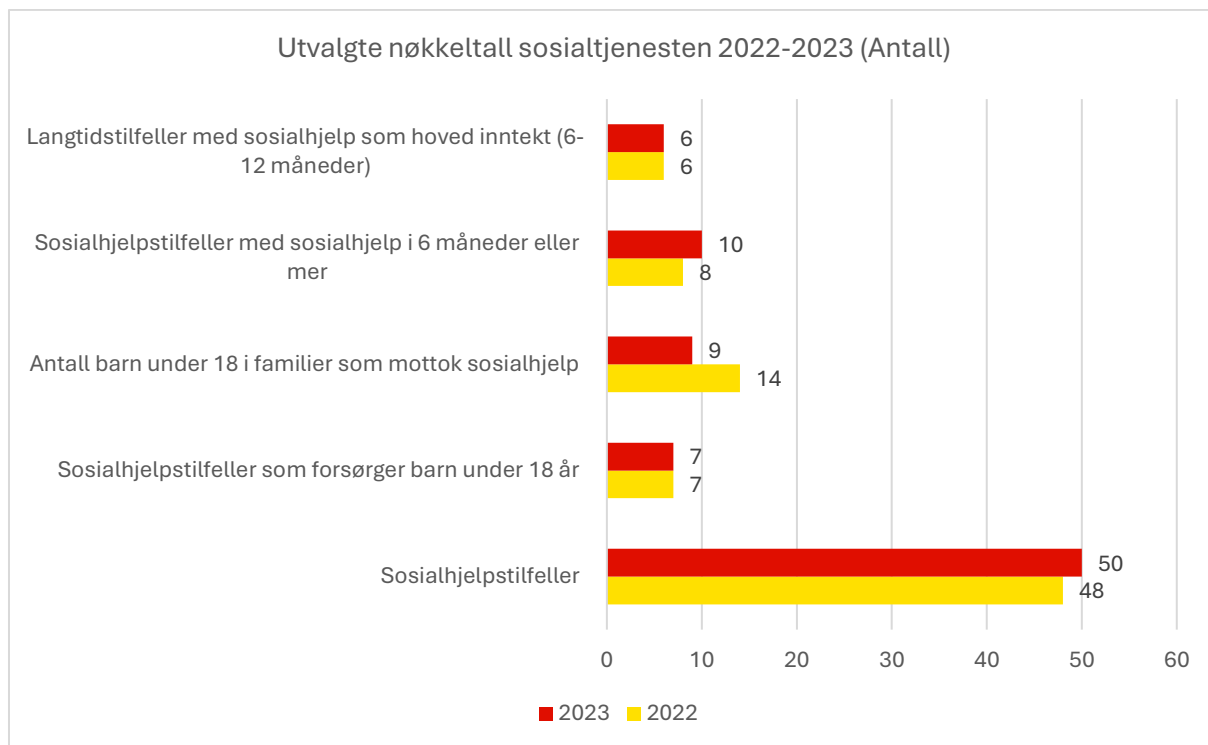
96 prosent av ungdommene i Gamvik mener at foreldrene har god oversikt over hva de gjør i fritiden, og 71 prosent er veldig eller ganske fornøyd med foreldrene sine. Dette viser en sterk tilknytning til familien, noe som kan være en positiv faktor for ungdommenes trivsel.

54 prosent trives på skolen, mens 38 prosent ofte gruer seg til å gå på skolen. Dette indikerer en del utfordringer knyttet til skolemiljøet. 24 prosent er fornøyd med skolen, sammenlignet med 62 prosent på landsbasis. Stressnivået blant ungdommene er også relativt høyt, med 46 prosent som ofte føler seg stresset på grunn av skolearbeid.

Kun 26 prosent trener minst én gang i uka, noe som er langt under landsgjennomsnittet på 43 prosent. 29 prosent av ungdommene er fysisk aktive sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden, og dette kan ha negative helsemessige konsekvenser på lang sikt. 38 % er fornøyd med egen helse, men samtidig har 67 prosent brukt reseptfrie smertestillende midler ukentlig eller daglig. Dette indikerer at mange ungdommer opplever fysiske plager, med 13 prosent som rapporterer daglig hodepine, som er høyere enn nasjonale tall (20 %).

En høy andel, 54 prosent, opplever betydelige psykiske plager, inkludert søvnproblemer, håpløshet, og bekymringer om fremtiden. Dette er en viktig utfordring som bør adresseres i det videre folkehelsearbeidet. Bruk av rusmidler er relativt lavt i Gamvik. 79 prosent har aldri drukket alkohol eller bare smakt noen få ganger, og 4 prosent bruker snus ukentlig eller daglig.

6.2 Sosialtjeneste og levevilkår

[SSB tabell 14019](#)

Antall sosialhjelpstilfeller har økt fra 48 i 2022 til 50 i 2023. Selv om økningen er moderat, viser den en vedvarende etterspørsel etter sosialhjelp i kommunen. Dette kan tyde på at det er en stabil gruppe i befolkningen som er avhengig av økonomisk støtte fra det offentlige.

Sosialhjelpstilfeller som forsørger barn under 18 år, har holdt seg stabilt på 7 tilfeller i både 2022 og 2023. Dette viser at noen barnefamilier fortsatt trenger støtte over tid, noe som kan indikere økonomisk sårbarhet i visse husholdninger.

Antall barn under 18 år i familier som mottok sosialhjelp har imidlertid gått ned fra 14 barn i 2022 til 9 barn i 2023. Dette kan indikere at færre barn er berørt, noe som kan være et positivt tegn på at noen husholdninger har kommet seg ut av en vanskelig økonomisk situasjon.

Langtidstilfeller med sosialhjelp som hovedinntekt har holdt seg stabilt på 6 tilfeller. Dette viser at det fortsatt er en liten gruppe som er avhengig av sosialhjelp som sin hovedinntekt over en lengre periode, noe som kan være et signal på behovet for tiltak som hjelper folk tilbake i arbeid.

Sosialhjelpstilfeller med sosialhjelp i 6 måneder eller mer økte fra 8 i 2022 til 10 i 2023. Dette kan tyde på at flere personer sliter med å finne langsiktige løsninger for sine økonomiske utfordringer.

7 Kultur

	Netto driftsutgifter i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter kultursektoren	Nettodriftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter til barn og unge i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger	Netto driftsutgifter til allmenn kultur per innbygger	Brutto investeringsutgifter kultursektoren per innbygger	Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	Barn 6-15 år i kulturskolen
Gamvik	3,0 %	0,9 %	0,3 %	Kr 3 407	Kr 2 136	Kr 92	Kr 550	16,1 %
KOSTRA	4,5 %	1,5 %	1,0 %	Kr 4 439	Kr 2 008	Kr 992	Kr 499	22,1 %

SSB tabell 13135

- Gamvik kommune bruker en lavere andel av våre totale netto driftsutgifter på kultursektoren (3 %) sammenlignet med KOSTRA-gjennomsnittet (4,5 %). Dette kan tyde på at Gamvik prioriterer kultursektoren noe lavere i forhold til andre kommuner.
- Vi har 0,9 prosent av våre driftsutgifter allokert til idrett, noe som er lavere enn KOSTRA-gjennomsnittet på 1,5 prosent. Dette kan indikere et lavere fokus på idrett i Gamvik sammenlignet med andre kommuner.
- Vi har også lavere utgifter til barn og unge (3 %) enn KOSTRA-gjennomsnittet (10 %), noe som kan bety at det er et potensielt forbedringsområde i å prioritere barn og ungdomsaktiviteter.
- Selv om vi bruker mindre totalt sett på kultursektoren, bruker vi kr 2 136 per innbygger på allmenn kultur, noe som er litt høyere enn KOSTRA-gjennomsnittet på kr 2 008.
- Brutto investeringsutgifter per innbygger i kultursektoren er betydelig lavere i Gamvik (kr 92) enn KOSTRA-gjennomsnittet (kr 992), noe som kan tyde på lavere investeringer i infrastruktur og anlegg i kultursektoren.
- Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger er noe høyere i Gamvik (kr 550) enn KOSTRA-gjennomsnittet (kr 499), noe som kan indikere en satsing på bibliotekstjenester.
- Andelen barn i alderen 6-15 år som deltar i kulturskolen er lavere i Gamvik (16,1 %) sammenlignet med KOSTRA-gjennomsnittet (22,1 %). Dette kan være et område hvor Gamvik kan styrke sitt tilbud.

2 728 bøker ble lånt på biblioteket i 2023.

I 2023 var det 45 personer som besøkte hver kinoforestilling.

16,1 prosent av barna i Gamvik deltok i kommunal musikk- og kulturskole.

7.1 Kirke og andre trossamfunn

Mehamn kirke ligger i Gamvik sokn i Gamvik kommune. Den er bygget i mur og ble oppført i 1965.

Kirken har langplan og 203 sitteplasser. Vernestatus er ikke vernet. Arkitekt: Hans Magnus.

Kilde: Kirkesøk

Hop kirke, Gamvik ligger i Gamvik sokn i Gamvik kommune. Den er bygget i tre og ble oppført i 1973.

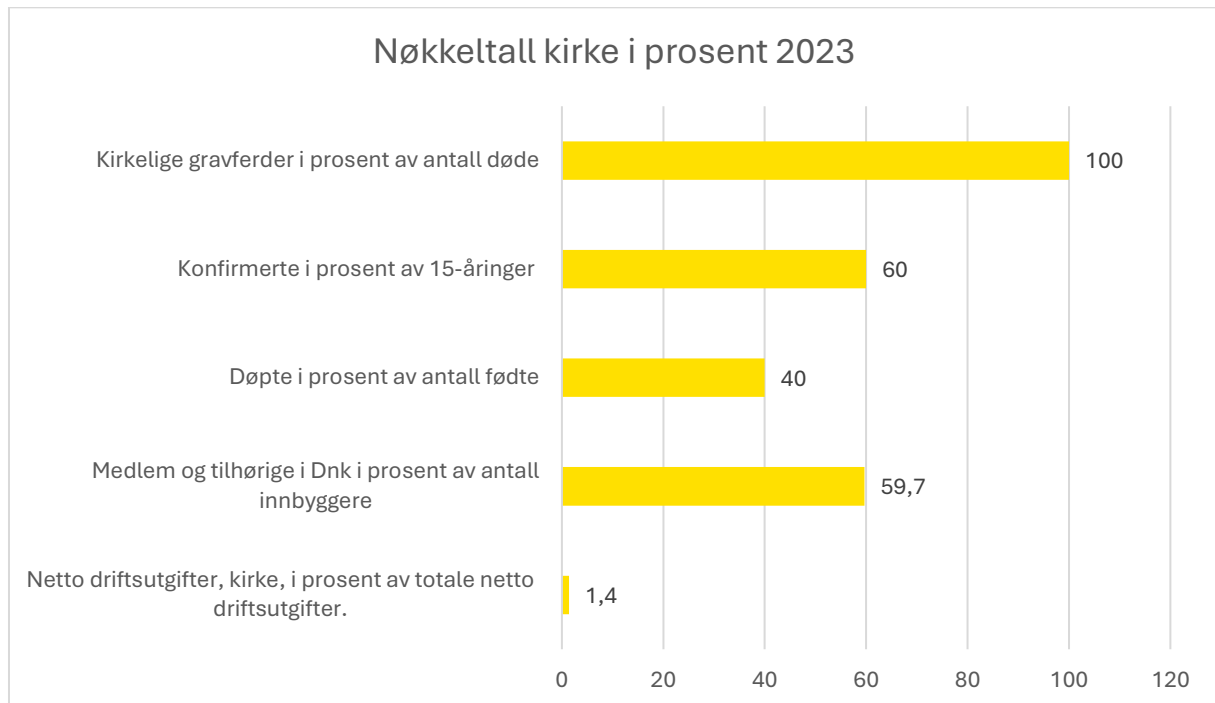
Kirken har langplan og 100 sitteplasser. Vernestatus er ikke vernet. Arkitekt: Gamvik ingeniørvesen april 1972. Bispedømme: Nord-Hålogaland. Prosti: Hammerfest

Gamvik kirke

Kilde: Kirkesøk

Gamvik kirke ligger i Gamvik sokn i Gamvik kommune. Den er bygget i mur og ble oppført i 1958. Kirken har langplan og 224 sitteplasser. Vernestatus er ikke vernet. Arkitekt: Gudolf Blakstad/Herman Munthe-Kaas

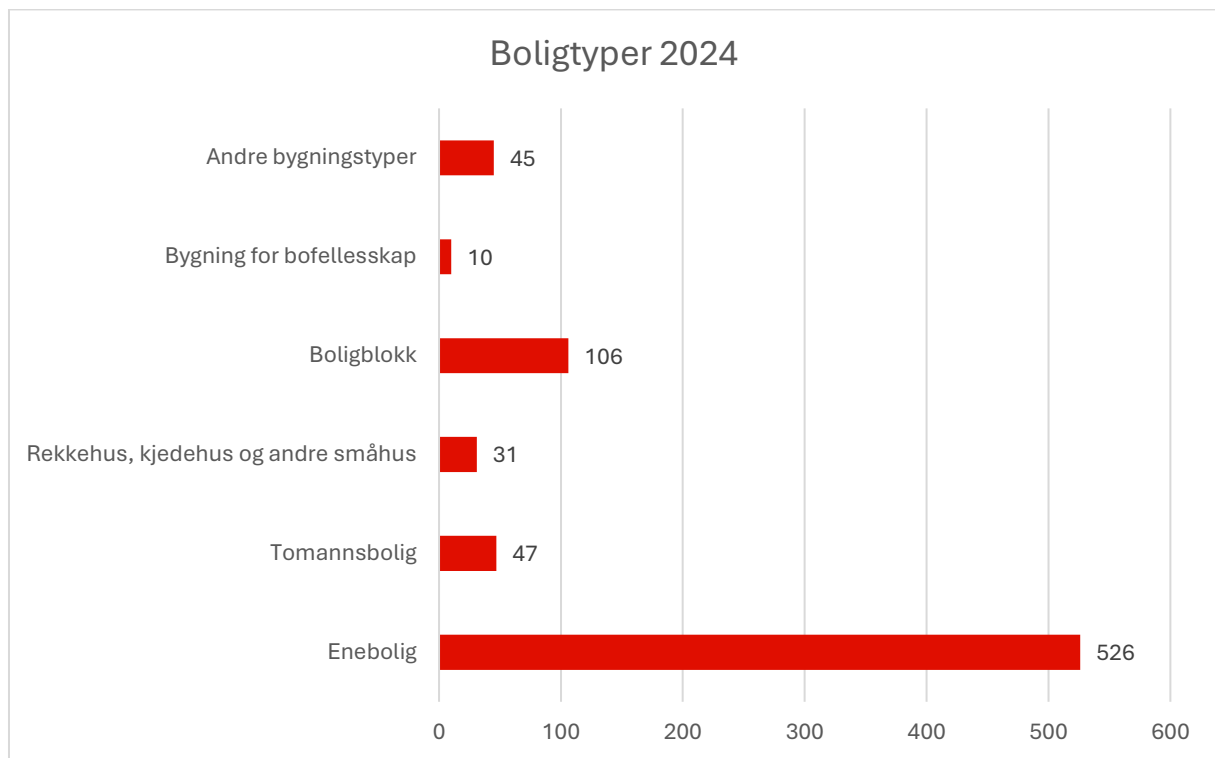
[SSB tabell 12025](#)

I Gamvik kommune er 59,7 prosent av befolkningen medlemmer av Den norske kirke. Dette er lavere enn i KOSTRA-gruppen. Alle fødte er døpt i kirken. 60 prosent av 15-åringene er konfirmert der. Til sammenligning er 64,8 prosent av 15-åringene i KOSTRA-gruppen konfirmert og 71,7 prosent døpt i kirken. Prosentandel av døde med kirkelige gravferd er 100 prosent mot 99,1 prosent i KOSTRA-gruppen.

- Brutto driftsutgifter var i 2023 kroner 1 578 pr. innbygger. I KOSTRA-gruppen var taller på kroner 1 287.

- Ingen av våre innbyggere er medlemmer av andre trossamfunn enn Den norske kirke ifølge SSB.

8 Boliger

[SSB tabell 06265](#)

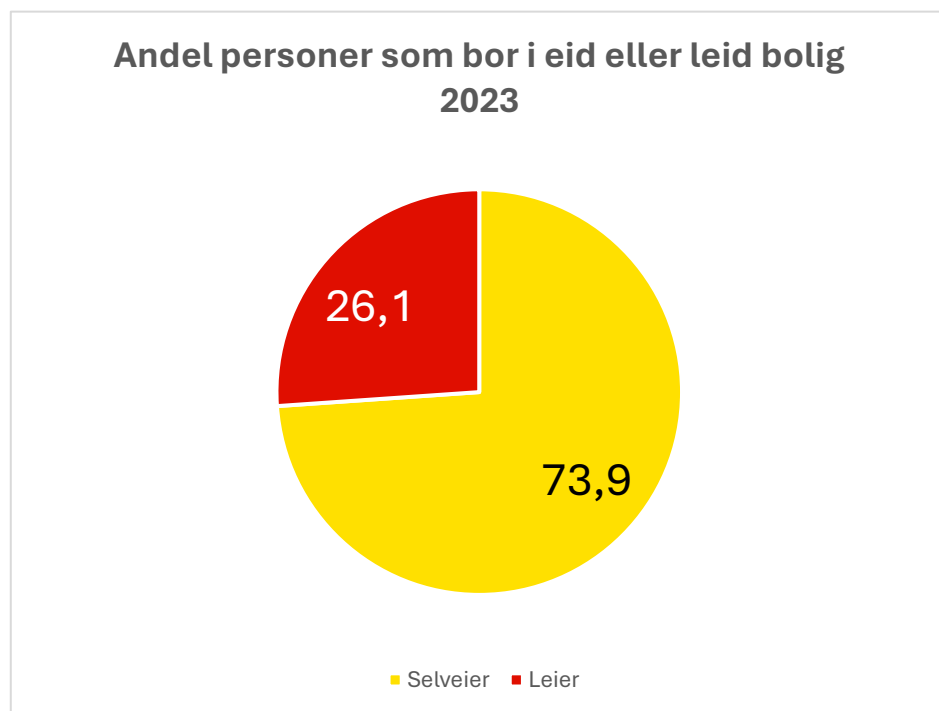
Figuren viser en oversikt over de tradisjonelle bygningstypene som beskrives av SSB 2024. Andre bygningstyper inkluderer i hovedsak boliger i garasjer, næringsbygninger og andre bygningstyper som ikke er boligbygninger.

Vi ser at kommunen har en stor overvekt av eneboliger. Med en overvekt av eneboliger og en aldrende befolkning kan det oppstå flere utfordringer.

- Eneboliger er ofte ikke designet med tanke på eldre menneskers behov. De kan ha flere etasjer, trange bad, og manglende universell utforming, noe som gjør det vanskelig for eldre med bevegelsesutfordringer å bo der. Mangelen på tilgjengelige boliger som er tilpasset eldre mennesker kan føre til at eldre må flytte til institusjoner, noe som kan være både kostbart og belastende.
- Eneboliger ligger ofte spredt, noe som kan føre til sosial isolasjon, spesielt for eldre som kanskje ikke lenger kan kjøre bil eller har begrenset mobilitet. Dette kan forsterkes av mangel

på nærliggende sosiale møteplasser, butikker, og tjenester, noe som kan redusere livskvaliteten og øke risikoen for ensomhet.

- Vedlikehold av eneboliger kan bli en stor økonomisk og fysisk belastning for eldre, spesielt hvis boligene er gamle og krever omfattende reparasjoner. Dette kan føre til at eldre ikke klarer å opprettholde boligen i god stand, noe som kan påvirke både deres egen helse og verdien av boligen.
- I en kommune dominert av eneboliger kan det være mangel på mer egnede boformer for eldre, som mindre leiligheter, seniorboliger, eller omsorgsboliger. Dette kan begrense eldre innbyggers muligheter til å «downsize» til en mer hensiktsmessig bolig når behovene endrer seg, noe som kan føre til ineffektiv bruk av boligareal.
- En aldrende befolkning kan føre til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester, noe som kan belaste kommunens ressurser. Hvis beboerne bor spredt i eneboliger, kan det være utfordrende og kostbart å levere tjenester som hjemmesykepleie og annen omsorg til en spredt befolkning.

[Kommunefakta](#)

Tall fra 2024 viser at det er registrert 242 hytter i Gamvik kommune i 2024

[Kommunefakta](#)

9 Avfallsløsninger

FIMIL – Finnmark miljøtjeneste AS eies av kommunene Porsanger, Nordkapp, Karasjok, Måsøy, Lebesby og Gamvik. Selskapet skal stå for innsamling, transport og behandling av alle de avfallstyper som eierkommunene til enhver tid har ansvar for. Selskapet skal, i nært samarbeid med kommunene, drive miljøvennlig avfallsbehandling og arbeide for økt gjenvinning og gjenbruk. Selskapet kan være et konsultativt organ for eierkommunene i spørsmål vedrørende avfall, avfallsbehandling og forurensning.

I Gamvik kommune ligger Normannseth Miljøstasjon. Miljøstasjonen er en gjenvinningsstasjon der innbyggere kan levere forskjellige typer avfall for gjenvinning eller korrekt avhending. Dette inkluderer ofte avfall som ikke kan kastes i vanlige husholdningsavfallsdunker. Formålet med miljøstasjoner er å sikre at farlig avfall, elektronisk avfall, metall, treverk, hageavfall, og andre spesifikke materialer blir håndtert på en miljøvennlig måte.

Husholdningsavfall og renovasjon

Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva.

Gamvik	Kr 5 283
KOSTRA	Kr 3 803
Landet utenom Oslo	Kr 3 557

Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling

Gamvik	23,5 %
KOSTRA	39,8 %
Landet utenom Oslo	45,6 %

Husholdningsavfall per årsinnbygger

Gamvik	286,9 kg
KOSTRA	402,1 kg
Landet utenom Oslo	390,4 kg

[SSB tabell 12241](#)

Årsinnbygger: Når det skal beregnes kg per innbygger for kommunene blir innbyggertallet justert for hytter for å kompensere for det ekstra husholdningsavfallet som kommer fra hytterrenovasjonen.

Gebyret for avfallstjenesten i Gamvik er betydelig høyere enn både KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Dette kan skyldes flere faktorer, som geografisk plassering, transportkostnader, eller spesifikke lokale utfordringer knyttet til avfallshåndtering. For Gamvik, som en mindre og mer avsidesliggende kommune, kan slike utfordringer ha stor innvirkning på kostnadene. Dette kan også legge press på husholdningene, som må betale mer enn andre kommuner for samme tjeneste.

Gamvik har en lavere andel av avfall som går til materialgjenvinning sammenlignet med både KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Dette kan tyde på at kommunen har et forbedringspotensial når det gjelder effektiv avfallshåndtering og gjenvinning. En høyere gjenvinningsgrad er viktig for å møte nasjonale og internasjonale miljømål, og Gamvik bør vurdere å styrke tiltakene for å øke gjenvinningsandelen, noe som også kan bidra til å redusere avfallsmengden som går til deponi.

Gamvik produserer mindre husholdningsavfall per innbygger enn både KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Dette kan være et positivt tegn på redusert avfallsmengde, men kan også

indikere lavere forbruk eller en mer desentralisert avfallshåndtering. Uansett kan det være et område hvor Gamvik ligger foran i forhold til mengden avfall som genereres per innbygger.

Gamvik har høyere kostnader for avfallstjenesten enn gjennomsnittet, men produserer mindre husholdningsavfall per innbygger. Den lave gjenvinningsandelen peker imidlertid på et viktig forbedringsområde. For å redusere kostnadene og øke bærekraften, kan kommunen vurdere å implementere tiltak for å forbedre gjenvinningsraten, noe som kan gi langsiktige miljømessige og økonomiske fordeler.

10 Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap i kommunene er kritiske områder som krever omfattende planlegging og samarbeid for å sikre at samfunnet kan håndtere og gjenopprette seg fra ulike kriser og nødsituasjoner.

I [Totalberedskapsmeldingen](#) kommer det fram at for kommuner i Finnmark er det særlig viktig å ta høyde for regionens strategiske betydning i sikkerhetspolitikken. Nordområdene er et viktig geopolitisk interessefelt, og Russland representerer en langsiktig sikkerhetsutfordring. Kommunene må derfor forberede seg på hybride trusler, som desinformasjon, cyberangrep og forsøk på destabilisering. Beredskapsplanleggingen bør også ta høyde for at militær tilstedeværelse og økt alliert samarbeid kan føre til nye behov for sivil infrastruktur og beredskapskapasitet.

Klimaendringer og ekstremvær utgjør en økende risiko for lokalsamfunnene. Økt flom, skred og ekstremvær krever bedre lokal beredskap og tilpasning av kritisk infrastruktur. Kommunene bør sikre systematisk arbeid med klimatilpasning og inkludere dette i sine planstrategier.

Befolkningsberedskap er også et sentralt tema i meldingen. Kommunene må legge til rette for egenberedskap blant innbyggerne og sikre at sivilforsvaret og frivillige organisasjoner er godt rustet til å bistå under kriser. Økt samarbeid mellom lokale myndigheter, frivillige og næringsliv er nødvendig for å bygge et motstandsdyktig samfunn.

Videre peker meldingen på viktigheten av forsyningssikkerhet. Kommunene bør kartlegge sårbarheter i forsyningslinjer, inkludert matforsyning, energi og drikkevann. Finnmark har lange avstander og sårbare transportårer, noe som gjør det avgjørende å sikre beredskapslagre og alternative forsyningsruter.

I tillegg må digital sikkerhet prioriteres. Økende cybertrusler krever bedre koordinering mellom kommunene, nasjonale myndigheter og private aktører. Beredskapsplanene bør inkludere tiltak for å beskytte kritisk infrastruktur mot digitale angrep.

Gamvik kommune må forholde seg til et stadig mer komplekst trusselbilde som påvirker både nasjonal og lokal sikkerhet. Ifølge [Nasjonal trusselvurdering 2025](#) fra Politiets sikkerhetstjeneste (PST) er det økt risiko for etterretning, sabotasje og påvirkningsoperasjoner fra statlige aktører, spesielt fra Russland og Kina. Kommuner i Finnmark, med sin strategiske beliggenhet, er særlig utsatt for hybride trusler som desinformasjon, cyberangrep og forsøk på destabilisering. Dette stiller krav til økt beredskap, kunnskap og samarbeid med nasjonale myndigheter.

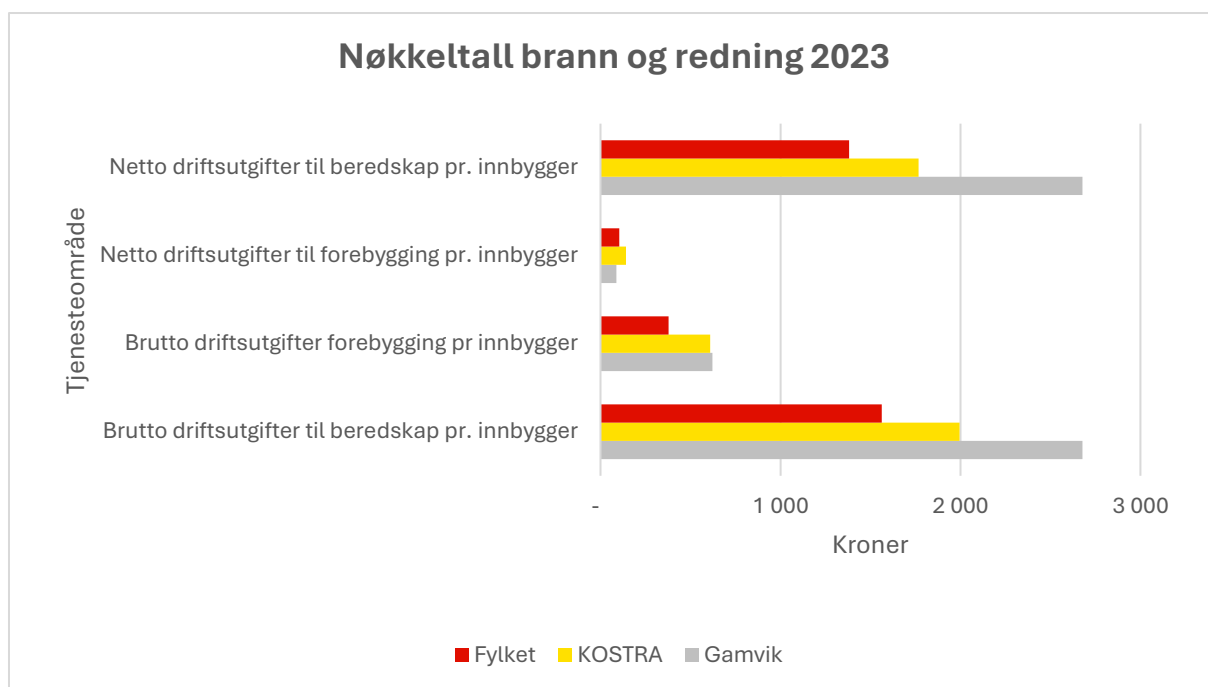
Klimaendringer og ekstremvær utgjør også en økende utfordring for kommunen, spesielt med tanke på kritisk infrastruktur og samfunnssikkerhet. Økende frekvens av stormer, flom og havnivåstigning krever tilpasningstiltak og en gjennomgang av beredskapsplaner for å sikre innbyggernes trygghet.

For å møte disse utfordringene bør kommunen prioritere sikkerhet og beredskap i sin planlegging. Dette innebærer økt digital sikkerhet for å beskytte kommunal infrastruktur, tiltak for å forhindre påvirkningsoperasjoner og desinformasjon, samt en styrking av lokalt beredskapsarbeid. Samarbeid med nasjonale myndigheter, frivillige organisasjoner og næringslivet vil være avgjørende for å bygge et robust og motstandsdyktig lokalsamfunn.

Gamvik politistasjon ligger under Finnmark politidistrikt og er lokalisert i Mehamn. Gamvik kommune har eget brannvesen organisert med en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling. Mehamn er kommunens hovedbrannstasjon med et mannskap på 16. I tillegg er det organisert depoter med tilhørende mannskaper i Gamvik, på Skjånes og på Nervei. Brannvesenet ledes av en brannsjef som også er kommunens feier. Vi har fire utrykningsledere som har hvilende vakt på natta, i helger og i høytider.

Forebyggende arbeid innen brannvesenet utføres av brannsjef/feier og består av:

- Kartlegging av sannsynlighet for og konsekvens av brann i kommunen
- Feiing av skorsteiner/røykkanaler i alle bygninger; også hytter og fritidsboliger
- Tilsyn av ildsteder mv. i alle bygninger
- Tilsyn ved øvrige bygninger hvor dette er særlig spesifisert i brann- og eksplosjonsvernloven (særskilte brannobjekter). Typiske bygninger er skoler, overnattingssteder, helseinstitusjoner, barnehager, forsamlingslokaler og fabrikker

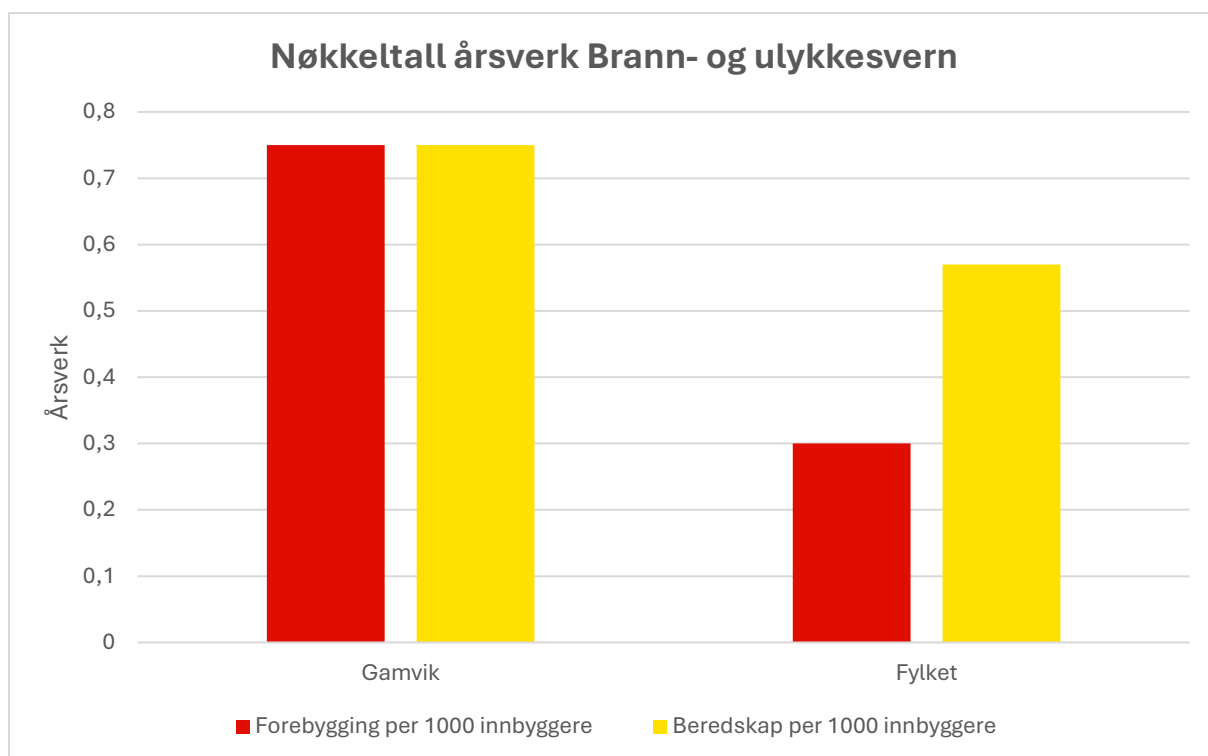

SSB tabell 11997

Gamvik har høyere brutto driftsutgifter til beredskap per innbygger (2 678 kr) sammenlignet med både fylket og KOSTRA. Dette kan indikere at de prioriterer beredskapstjenester høyere enn andre kommuner, eller at de har høyere kostnader på grunn av geografiske forhold eller andre faktorer som påvirker beredskapskostnadene. Når det gjelder forebygging, er Gamvik på nivå med eller litt over fylkesgjennomsnittet, men de har lavere netto driftsutgifter til forebygging (kun 89 kr per innbygger).

Fylket har betydelig lavere brutto og netto driftsutgifter til beredskap og forebygging enn Gamvik og KOSTRA-snittet, noe som kan være et tegn på effektivitet eller mindre ressurser brukt på disse områdene.

Dette kan indikere ulik prioritering eller behov i regionene. Det kan også være nyttig å sammenligne hvordan disse tallene påvirker sikkerheten og tilstanden til brann- og redningstjenestene i de ulike områdene.

[SSB tabell 11997](#)

11 Klima, energi, naturmangfold og miljø

For å nå de globale målene om å begrense temperaturstigningene i henhold til Parisavtalen og derigjennom søke å bli et lavutslippssamfunn, må også vår kommune gjennom en samfunnsomstilling i årene framover. Det er stor sannsynlighet for at vi i nær fremtid vil oppleve at endringene i klima får betydning for kommunen. I tillegg vil manglende vern av biologisk mangfold, økosystemer og kulturminner ha negativ effekt på kommunens attraktivitet, både for besøkende, innbyggere, tilflyttere og ikke minst næringslivet.

11.1 Klima

Gamvik kommune er allerede berørt av klimaendringer, og de kommende tiårene vil endringene bli tydeligere. Ifølge klimaprofilen for Finnmark har temperaturen økt betydelig de siste 30 årene, og denne utviklingen vil fortsette. Dette fører til kortere og mildere vintre, mer nedbør – særlig som regn om vinteren – og økt risiko for flom, skred og erosjon.

Redusert permafrost og økt hyppighet av ekstremvær gir utfordringer for både infrastruktur, naturmiljø og bosetting. For en kystkommune som Gamvik vil klimaendringer også påvirke havtemperatur, isforhold og tilgangen på marine ressurser, med konsekvenser for fiskerinæringen som er kommunens viktigste næringsvei.

Temperatur

I følge [Norsk klimaservicesenter](#) vil gjennomsnittlig årstemperatur for Finnmark fylke som helhet er beregnet å øke med cirka 5,5 °C, med størst økning, cirka 6 °C på Finnmarksvidda, Nordkinnhalvøya, Varangerhalvøya og østlige deler av fylket. Den største temperaturøkningen beregnes for vinteren, med cirka 6,5 °C for fylket som helhet. For sommeren beregnes det en økning på cirka 5 °C for fylket som helhet. Vekstsesongen vil øke med 1-3 måneder, og mest i ytre kyststrøk. Vinterstid vil dager med svært lav temperatur bli sjeldnere.

Nedbør

Årsnedbøren i Finnmark er beregnet å øke med i underkant av 20 % frem til slutten av århundret. Sesongmessig fordeler dette seg slik:

- Vinter: cirka 5 %
- Vår: cirka 15 %
- Sommer: cirka 25 %
- Høst: cirka 20 %

Det er forventet at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet i alle årstider. Nedbørmengden for døgn med kraftig nedbør forventes å øke med cirka 25 %. For varigheter kortere enn ett døgn, er det indikasjoner på enda større økning.

Vind

Klimamodellene gir liten eller ingen endring i vindforhold i dette århundret, men usikkerheten i fremskrivningene for vind er stor. Det viktigste for kommuner er at kunnskap om lokale vindforhold tas med i planleggingen.

Samtidig kan klimaendringene åpne for nye muligheter, blant annet gjennom en lengre vekstsesong og økt interesse for reiseliv i nordlige områder. For å sikre en bærekraftig utvikling må kommunen arbeide både med klimatilpasning og utslippsreduksjon, og integrere klimahensyn i all samfunns- og arealplanlegging.

Snø, breer og permafrost

Det beregnes en betydelig reduksjon i snømengdene og antall dager med snø, særlig nær kysten, med opptil 3–4 måneder kortere snøsesong. Det vil bli flere smelteepisoder om vinteren som følge av økning i temperaturen. Det er observert stor brereduksjon i fem platåbreer i Finnmark (1966–2006) og permafrosten er mange steder i ferd med å tine.

Overvann

De største skadene på bebyggelse og infrastruktur oppstår ofte i forbindelse med overvann. Overvann skyldes mye regn på kort tid som gir stor avrenning på tette flater uten at det nødvendigvis blir flom i bekker og elver. Overvann er, i denne sammenheng, overflateavrenning som følge av nedbør eller smeltevann. Episoder med kraftig nedbør ventes å øke vesentlig både i intensitet og hyppighet, og dette vil stille større krav til overvannshåndteringen i fremtiden. Tette flater som asfalterte veier, parkeringsplasser og store takflater gir raskere avrenning enn naturlige flater, og fører til økt fare for flom i bekker og vassdrag dersom vannet ledes for raskt ut i vassdragene. Klimaendringene krever overvannstiltak som bidrar til at overvann ikke ledes til ledningsnett. Husk på at når avrenningen øker, øker også hastigheten på vannet slik at erosjonsfaren blir større.

Tørke

Selv om sommernedbøren i Finnmark forventes å øke, vil også fordampningen øke og dermed er det mulig at man kan få noe lengre perioder med liten vannføring i elvene om sommeren. Dette medfører noe økt sannsynlighet for tørke og skogbrannfare mot slutten av århundret og kan også gi et økt behov for jordbruksvanning.

Steinsprang og steinskred

Steinsprang og steinskred påvirkes av frost- og rotsprengning, og utløses ofte av økt vanntrykk i sprekkssystemer i forbindelse med intens nedbør. Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil derfor kunne øke hyppigheten også av disse skredtypene, men hovedsakelig på mindre steinspranghendelser.

Fjellskred

Store fjellskred er hovedsakelig forårsaket av langsiktige, geologiske prosesser knyttet til sprekkssystemer og andre geologiske forhold. Selv om oppvarming og tining av permafrosten kan være en medvirkende faktor for utløsning av enkelte store fjellskred, er det foreløpig ikke grunnlag for å si at klimautviklingen fører til økt hyppighet av eller størrelse på store fjellskred. Nasjonal kartlegging av store fjellskred er foreløpig ikke utført for Finnmark.

Snøskred (løssnøskred, flakskred)

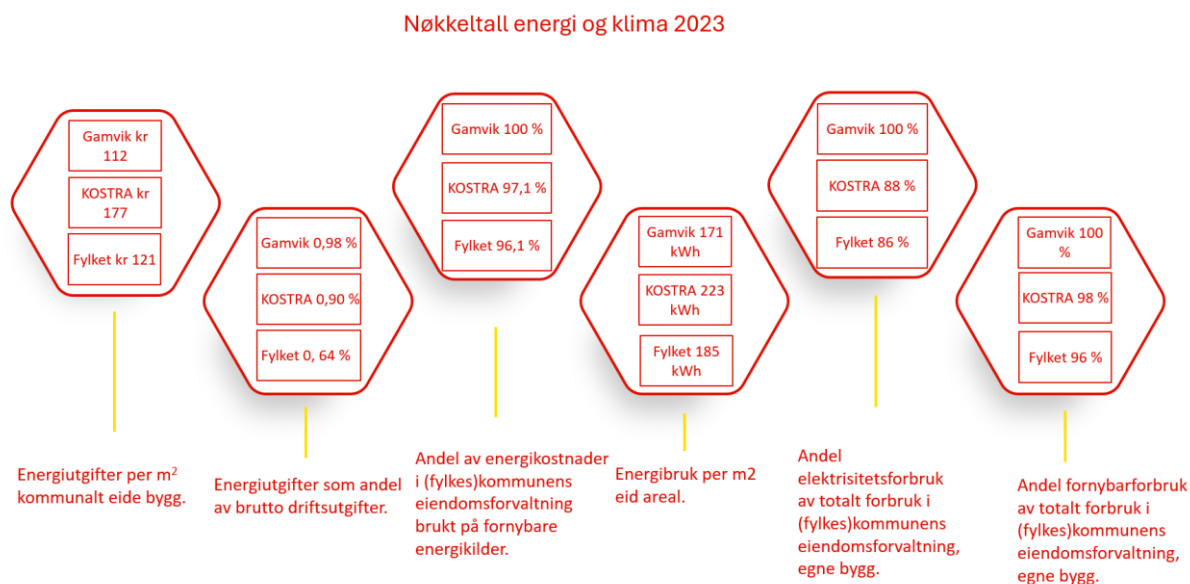
Med et varmere og våtere klima vil det oftere falle regn på et snødekket underlag. Dette kan på kort sikt føre til økt skredfare. Det er likevel ikke grunn til å tro at det vil bli økt hyppighet eller størrelse på de store, sjeldne snøskredene som omfattes av de nasjonale aktsomhetskartene. På lengre sikt vil snømengdene bli så redusert at faren for snøskred vil avta.

Havnivå, stormflo og bølgepåvirkning

Havnivåstigningen vil føre til at stormflo og bølger strekker seg høyere opp og lenger inn på land, og en kraftig økning i antall oversvømmelser fra havet langs deler av Norges kyst. Dette kan medføre skader på bebyggelse, infrastruktur og naturmiljø.

Bølger er et lokalt fenomen og det er derfor ikke tilrådelig å f.eks. angi et fast påslag for bølger for Norge som helhet eller for et gitt område. Det betyr at det er nødvendig med lokale vurderinger for å kunne beregne hvor langt inn på land bølger kan komme. Bølger kan også føre til erosjon, som igjen kan føre til skred eller andre erosjonsskader i strandsonen. (DSB)

11.2 Energi

Gamvik har både høyere energikostnader og et høyere energiforbruk per kvadratmeter enn både fylket og KOSTRA-gruppen. Dette kan være et resultat av kaldere klima, mindre energieffektive bygninger, eller et større areal å dekke med oppvarming og elektrisitet. KOSTRA ligger mellom fylket og Gamvik i både kostnader og forbruk, noe som tyder på at fylket er mer energieffektivt sammenlignet med de andre inndelingene i statistikkoversikten. Fylket har det laveste forbruket per m² og de laveste kostnadene, noe som kan indikere at de har gjort større investeringer i energieffektivitetstiltak.

11.3 Naturmangfold

Gamvik kommune har et rikt og variert naturmangfold både på land og i sjø. Kommunen huser tre vernede naturreservater – Slettnes, Omgangsstauran og Langfjorddalen – som bidrar til å bevare viktige naturtyper og truede arter i regionen. Slettnes er særlig kjent for sitt fugleliv og er en sentral hekkeplass for sjøfugl. I tillegg er det registrert tre verdifulle kulturlandskap i kommunen, blant annet artsrik slåttemark på Ytre Værnes og kulturbetinget natur i Hollendervika. Disse områdene er under press fra gjengroing, og det er behov for aktiv skjøtsel for å bevare arts mangfoldet.

Kartlegging av biologisk mangfold er i gang, blant annet på Mehamn lufthavn som en del av Avinors nasjonale miljøarbeid. Kommunen har også blitt vurdert i Sabimas Naturkamp, der Gamvik skårer lavt på systematisk kartlegging og integrering av naturhensyn i planarbeid. Naturhensyn er i liten grad synlig i kommunens planverk, og det finnes ikke en kommunedelplan for naturmangfold. Innsatsen mot fremmede arter er begrenset, til tross for forekomst av arter med svært høy økologisk risiko som tromsøpalme, sandlupin, hagelupin og spirea. Sandlupin bør særlig prioriteres, da den utgjør en stor trussel mot stedegen natur som elveører og strandenger.

Gamvik kommune har utfordringer med å følge opp naturmangfoldloven i motorferdselsforvaltningen. Saksbehandlingen for barmarkskjøring er mangelfull, med utilstrekkelige vurderinger etter naturmangfoldloven, og politiske vedtak fattes tilsynelatende uten dokumenterte vurderinger. På vinterføre innvilges alle søknader om snøskuterkjøring uten at vilkår eller hjemmel vurderes, og saksframlegg mangler. Dette kan medføre ugyldige vedtak og svekket vern av sårbare naturområder.

For å sikre en mer kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning anbefales det at kommunen:

- Utarbeider en kommunedelplan for naturmangfold
- Øker innsatsen for kartlegging og dokumentasjon av naturverdier
- Prioriterer tiltak mot fremmede arter, i dialog med Statsforvalteren
- Styrker kompetansen i motorferdselssaker og følger naturmangfoldlovens krav i saksbehandlingen

En helhetlig tilnærming vil styrke arbeidet med å ta vare på Gamviks unike naturarv.

11.4 Miljø

Gamvik kommune står overfor flere miljøutfordringer knyttet til energibruk, avfallshåndtering og klimagassutslipp. Kommunens beliggenhet i et værhardt arktisk klima med eldre bygningsmasse bidrar til høyt energiforbruk per kvadratmeter, både i kommunale bygg og private husholdninger. Det er behov for energieffektiviseringstiltak og insentiver til fornybare løsninger, spesielt i byggsektoren og transport.

Avfallshåndteringen i kommunen har høyere kostnader per innbygger enn landsgjennomsnittet, samtidig som andelen materialgjenvinning er lav. For å redusere miljøpåvirkningen og sikre mer sirkulær ressursbruk, må tiltak for kildesortering, gjenbruk og avfallsreduksjon styrkes. Kommunen bør vurdere løsninger som kan samordnes med nabokommuner eller regionale aktører for å bedre både økonomi og klimaeffekt.

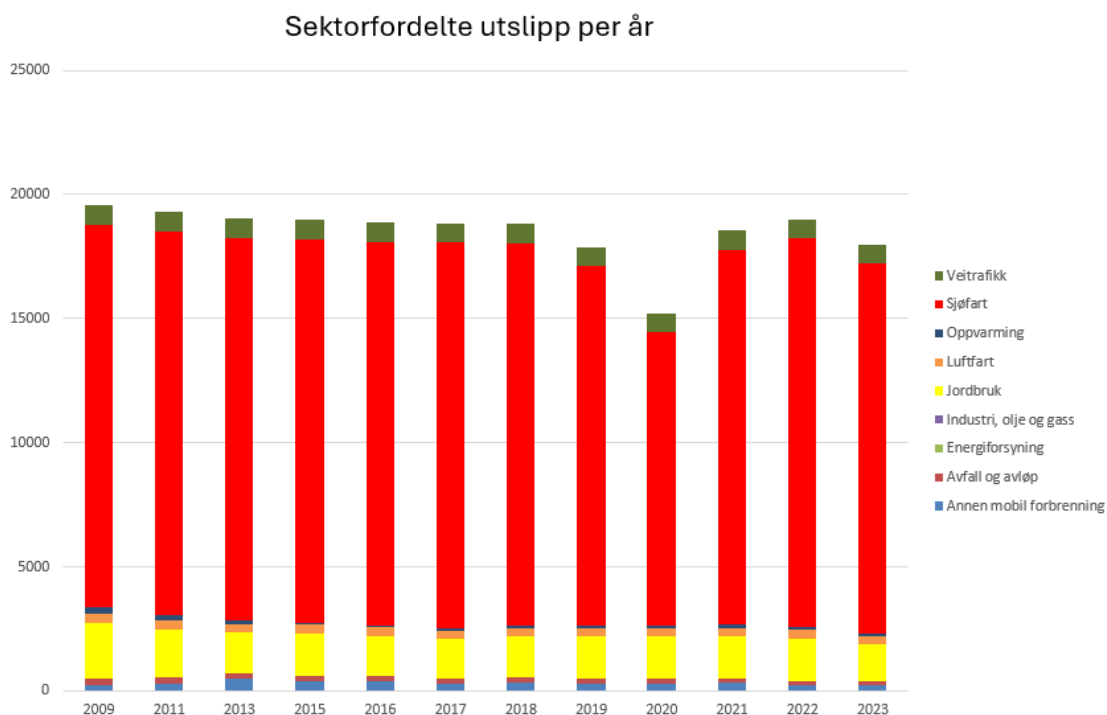
Klimagassutslippene fra kommunen er i stor grad knyttet til transport og energibruk. Gamvik har et begrenset offentlig transporttilbud og er avhengig av lange transportavstander, noe som gjør overgang til lavutslippsløsninger særlig viktig. Elektrifisering av ferger, bruk av el-kjøretøy og styrking av ladeinfrastruktur er eksempler på tiltak som kan redusere utslipp.

Naturbaserte løsninger som kystnær restaurering, bevaring av våtmarker og bruk av vegetasjon for overvannshåndtering kan bidra både til klimatilpasning og naturmangfold. Slike løsninger er i tråd med nasjonale føringer og bør integreres i kommunens areal- og infrastrukturplanlegging.

Gamvik kommune har et særlig ansvar for å gå foran i det grønne skiftet og tilpasse seg et klima i endring. Det innebærer å tenke helhetlig rundt miljø, energi og natur i all kommunal planlegging, og å engasjere både næringsliv og innbyggere i utviklingen av en mer bærekraftig framtid.

Gamvik kommune har ikke et eget oppdatert klimagassregnskap, men deltar i Midt-Finnmark klimanettverk sammen med Nordkapp, Porsanger og Lebesby kommuner. Nettverket ble etablert i 2022 med mål om å redusere klimagassutslipp i regionen, blant annet gjennom samarbeid om anskaffelser og planarbeid.

Ifølge Miljødirektoratets data har Gamvik hatt en nedgang i klimagassutslipp fra 2009 til 2023. I 2009 var utslippene 19 584 tonn CO₂-ekvivalenter, mens de i 2023 var redusert til 17 800 tonn. Dette tilsvarer en reduksjon på omtrent 9 %. Hovedkildene til utslipp i kommunen er transport, energibruk i bygg og avfallshåndtering.

For å styrke arbeidet med å redusere klimagassutslipp anbefales det at Gamvik kommune:

- Utarbeider et oppdatert klimagassregnskap for å identifisere de største utslippskildene og målrette tiltak.
- Samarbeider med nabokommuner gjennom Midt-Finnmark klimanettverk for å utvikle felles strategier og tiltak.
- Miljødirektoratet
- Vurderer tiltak for energieffektivisering i kommunale bygg og fremmer bruk av fornybar energi.
- Styrker arbeidet med avfallsreduksjon og øker andelen materialgjenvinning.

Ved å implementere slike tiltak kan kommunen bidra til nasjonale klimamål og samtidig oppnå lokale fordeler som reduserte energikostnader og bedre miljøkvalitet.

12 Vannforvaltning og vannforsyning

Gamvik kommune tilhører [Laksefjorden og Nordkinnhalvøya vannområde](#). Vannområdet består i hovedsak av store ubebygde arealer og naturområder, og er spredt bebyggt. Store områder med få menneskelige inngrep og påvirkninger er betegnende for dette vannområdet. Dette har resultert i at over 90 prosent av vannforekomstene i vannområdet har svært god og god økologisk tilstand.

Vannforvaltningen er en del av planprosessene som er definert i [Plan- og bygningsloven](#), og er både sektor- og næringsovergripende. Det er nødvendig med bevissthet rundt vannets verdi og forvaltning når arealstrategier skal fastsettes. Det er i tillegg egne bestemmelser om vannforvaltning i [Forskrift om rammer for vannforvaltningen](#). Vann er i tillegg vesentlig for folkehelse, dyrehelse og naturmangfold. På vann-nett.no, inngangsportalen til informasjon om vann i Norge, får vi rask og enkel tilgang til detaljert kunnskapsgrunnlag som miljøtilstand, miljømål, tiltak, påvirkninger mv.

Gamvik kommune har 3 kommunale vannverk og lengden på kommunalt ledningsnett er 22 020 meter. Antallet innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning er **1 081**. Estimert gjennomsnittlig husholdningsbruk per tilknyttet innbygger per døgn er **240 liter**.

Andel av total kommunal vannleveranse til:

- Boliger **43 prosent**.
- Fritidsboliger **0 prosent**.
- Industri **30,4 prosent**.
- Tjenesteytende næringer **6,3 prosent**.
- Jordbruk/skogbruk/fiske **1,5 prosent**.
- Annet forbruk **4,9 prosent**.
- Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje **13,9 prosent**.
- Gjennomsnittlig årlig avbruddstid er **null**.
- Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater er **Gamvik 100 prosent**.
- Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. Gamvik kr 6 868, KOSTRA kr 4 715, Fylket kr 4 799.

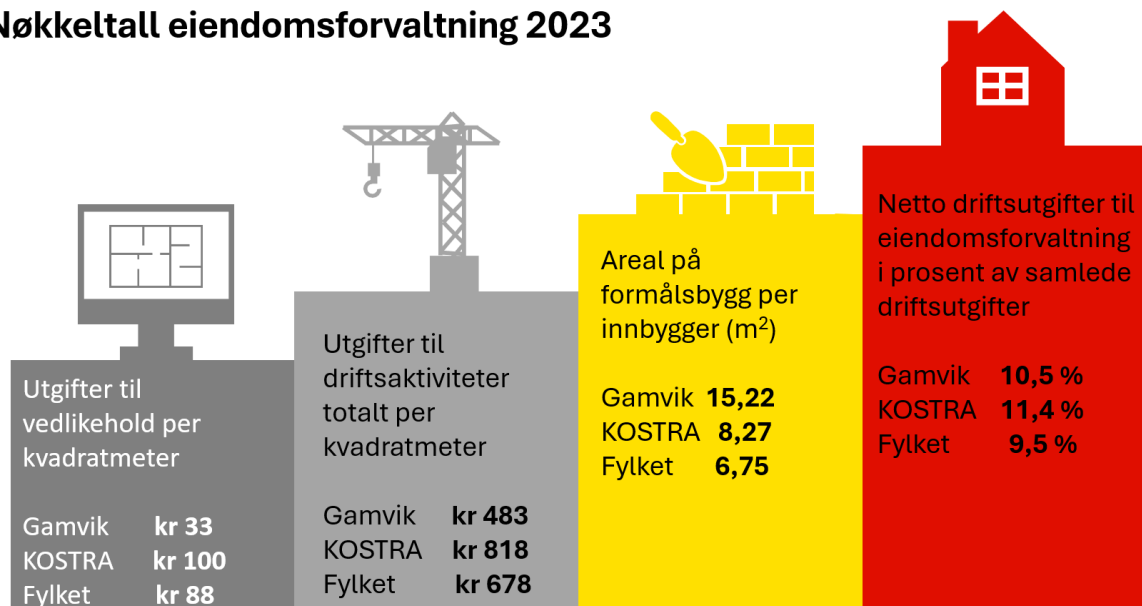
Nasjonale mål for vann og helse

Norge har gjennom Vann og helse-avtalen (WHO/UNECE protokollen) forpliktet seg til å sikre befolkningen tilgang til trygt drikkevann og gode hygieniske forhold. I 2023 ble det fastsatt nye nasjonale mål som tydeliggjør dette ansvaret. Målene skal blant annet bidra til å:

- sikre at hele befolkningen har tilgang til drikkevann av tilfredsstillende kvalitet og i tilstrekkelig mengde,
- redusere forekomsten av vannbårne sykdommer,
- styrke beredskapen og robustheten i vannforsyningen,
- redusere lekkasjer i ledningsnett og øke fornyelsestakten,
- og forbedre informasjon og varsling til abonnenter.

13 Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall eiendomsforvaltning 2023

[SSB tabell 12051](#)

Vedlikeholdsutgiftene i Gamvik er betydelig lavere enn både KOSTRA og fylket. Dette kan være en indikasjon på at vi ikke investerer nok i vedlikehold av sine bygg, noe som kan føre til forringelse av byggene over tid og økte reparasjonskostnader i fremtiden.

Vi har lavere utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter enn både KOSTRA-snittet og fylket. Dette kan være et tegn på effektiv drift, men det kan også bety at vedlikeholdet er nedprioritert eller underfinansiert, noe som kan føre til økte utgifter på lengre sikt.

Gamvik har et høyere areal på formålsbygg per innbygger enn både KOSTRA-snittet og fylket. Dette kan tyde på at kommunen har flere eller større offentlige bygg, som skoler eller helsebygg, sammenlignet med antallet innbyggere. Dette kan være en faktor som driver de høye driftsutgiftene.

Gamvik har en litt lavere andel driftsutgifter til eiendomsforvaltning enn KOSTRA-snittet, men høyere enn fylket. Dette kan reflektere at eiendomsdrift er en betydelig del av den totale økonomien, muligens på grunn av et stort antall bygninger eller ineffektiv ressursbruk.

- Gamvik Eiendom AS er kommunens eiendomsselskap, og er et heleid kommunalt boligselskap.

14 Landbruk

Landbruket i Gamvik utgjør en relativt liten næring i kommunen. I dag er det kun i bygda Nervei det fortsatt er jordbruksaktivitet med sauehold i kombinasjon med annen næring. Landbruket har aldri vært noen hovednæring, men en viktig kombinasjonsnæring i tilknytning til fiske, og da særlig i indre deler av kommunen. (Hopsfjorden og Langfjorden). Gamvik har felles landbruksforvaltning med nabokommunen Lebesby. Dette kontoret har også ansvaret for utmarksforvaltningen og saksbehandlingen for saker som omfatter motorferdsel i utmark.

Nøkkeltall landbruk 2023

0,2 %	Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter	50	Landbrukseiendommer (antall)
205	Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning korrigert for samarbeidskommuner (1000 kr)	3	Jordbruksbedrifter (antall)
4,1	Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling per landbrukseiendom (1000 kr)	153	Jordbruksareal i drift (dekar)

15 Regnskap og kommunal økonomi

Gamvik kommune ligger helt i bunnsjiktet på totaltabellen til Kommunebarometeret. Gamvik havner på en 350. plass i 2024. Hensynet til de økonomiske rammebetingelsene er da justert. Ser vi på nøkkeltallene isolert og ignorerer de økonomiske forutsetningene, ligger vi på 349. plass.

Nøkkeltall fra kommuneregnskapet 2023

Netto driftsresultat av brutto driftsinntekter Gamvik 0,5 %	Årets merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter Gamvik -1,3 %	Arbeidskapital eks. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter Gamvik 2,2 %	Frie inntekter per innbygger Gamvik Kr 117 747
Langsiktig gjeld eks. pensjons-forpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter Gamvik 146,7 %	Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter Gamvik -3,8 %	Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter Gamvik 2,6 %	Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer Gamvik 16,3 %

SSB tabell 12134

Et netto driftsresultat av brutto driftsinntekter på 0,5 prosent indikerer en svak økonomisk buffer for kommunen. Kommunen sitter igjen med en svært liten del av inntektene etter at alle driftskostnader er dekket. Dette gir lite rom for uforutsette utgifter. Med en så lav margin har kommunen svært begrenset fleksibilitet til å håndtere nye investeringer, ekstraordinære kostnader eller økonomiske utfordringer uten å måtte kutte i tjenester, øke skatter, eller ta opp mer gjeld.

Et negativt merforbruk på -1,3 prosent betyr at kommunen har brukt 1,3 prosent mer enn inntektene i løpet av året. Dette er en indikator på ubalanse mellom inntekter og utgifter, og kommunen har dekket dette underskuddet ved å bruke av oppsparte midler, eventuelt tatt opp gjeld, eller utsatt betalinger. Et merforbruk indikerer at budsjettet ikke har vært tilstrekkelig kontrollert eller at utgiftene har økt uten at inntektene har fulgt med. Det kan også være resultatet av uforutsette hendelser eller manglende evne til å justere utgiftene i tide. Sammenfattende indikerer et merforbruk på -1,3 prosent at kommunen er i ferd med å skape en negativ økonomisk trend, og det krever tiltak for å gjenopprette balansen i driftsregnskapet.

En arbeidskapital eksklusive premieavvik på 2,2 prosent indikerer at kommunen har svært begrenset likviditet eller buffer til å dekke kortsiktige økonomiske forpliktelser. Arbeidskapital er videre en viktig indikator på kommunens evne til å møte sine løpende økonomiske forpliktelser, som lønn, betaling av leverandører og andre driftsutgifter. Kommunen har bare en liten andel av sine brutto driftsinntekter tilgjengelig som arbeidskapital. Dette gir begrenset handlingsrom til å dekke uforutsette utgifter eller kortsiktige forpliktelser uten å måtte låne eller selge aktiva.

Langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) på 146,7 prosent av brutto driftsinntekter er et høyt nivå av gjeldsbelastning for en kommune. Dette indikerer at gjelden utgjør nesten halvannen gang av de årlige inntektene kommunen får inn gjennom driften.

Høy gjeldsbelastning øker kommunens finansielle risiko. Dersom renteutgiftene stiger eller inntektene reduseres, kan det bli utfordrende å betjene gjelden uten å kutte i tjenester, øke skatter eller finne andre måter å øke inntektene på.

Frie inntekter per innbygger er på kr 117 747 indikerer at kommunen har relativt høye inntekter per innbygger sammenlignet med mange andre kommuner. Dette betyr at kommunen har en god inntektsstrøm, enten fra skatter, statlige overføringer eller andre inntektskilder, som kan brukes til å finansiere ulike tjenester og drift. Det gir potensial for å finansiere tjenester, men det må balanseres mot den høye gjelden.

En fri egenkapital i drift på -3,8 prosent indikerer at kommunen har et negativt nivå av fri egenkapital. Dette betyr at kommunen har brukt mer enn det som er tilgjengelig i egenkapital for drift, noe som kan være en alvorlig indikator på økonomisk ubalanse. Kommunen har et underskudd i egenkapitalen. Dette betyr at den har brukt midler den ikke har tilgjengelig i egne ressurser, og kan ha lånt penger for å dekke driftsutgifter, eller brukt oppsparte midler utover det som er bærekraftig.

Brutto investeringsutgifter på 2,6 prosent av brutto driftsinntekter indikerer at kommunen har et relativt lavt nivå av investeringer i forhold til sine totale inntekter. Kommunen bruker en liten del av sine inntekter på langsiktige investeringer, som kan inkludere infrastruktur, bygg, eller andre varige kapitalprosjekter. Dette kan være et tegn på at kommunen prioriterer å opprettholde driften fremfor å investere i nye prosjekter eller oppgradere eksisterende infrastruktur. Et lavt investeringsnivå kan potensielt være en utfordring på lang sikt. Uten tilstrekkelige investeringer kan kommunen oppleve at infrastrukturen forringes over tid, eller at viktige utviklingsprosjekter blir utsatt.

En egenfinansieringsgrad på 16,3 prosent betyr at kommunen finansierer bare en liten andel av sine investeringer med frie midler, som kan være overskudd fra drift, oppsparte midler eller lignende.

Resten av investeringsmidlene (ca. 83,7 prosent) finansieres sannsynligvis gjennom lån, tilskudd eller andre eksterne kilder. Dette kan tyde på at kommunen er avhengig av låneopptak for å gjennomføre nødvendige investeringer. Når en stor andel av investeringene må finansieres med lån, øker kommunens gjeldsgrad. Dette kan føre til høyere fremtidige utgifter i form av renter og avdrag, noe som kan påvirke den økonomiske fleksibiliteten i senere budsjetter.

Finansielle nøkkeltall

Kommunens driftsutgifter per innbygger i 2023

Kroner 173 669

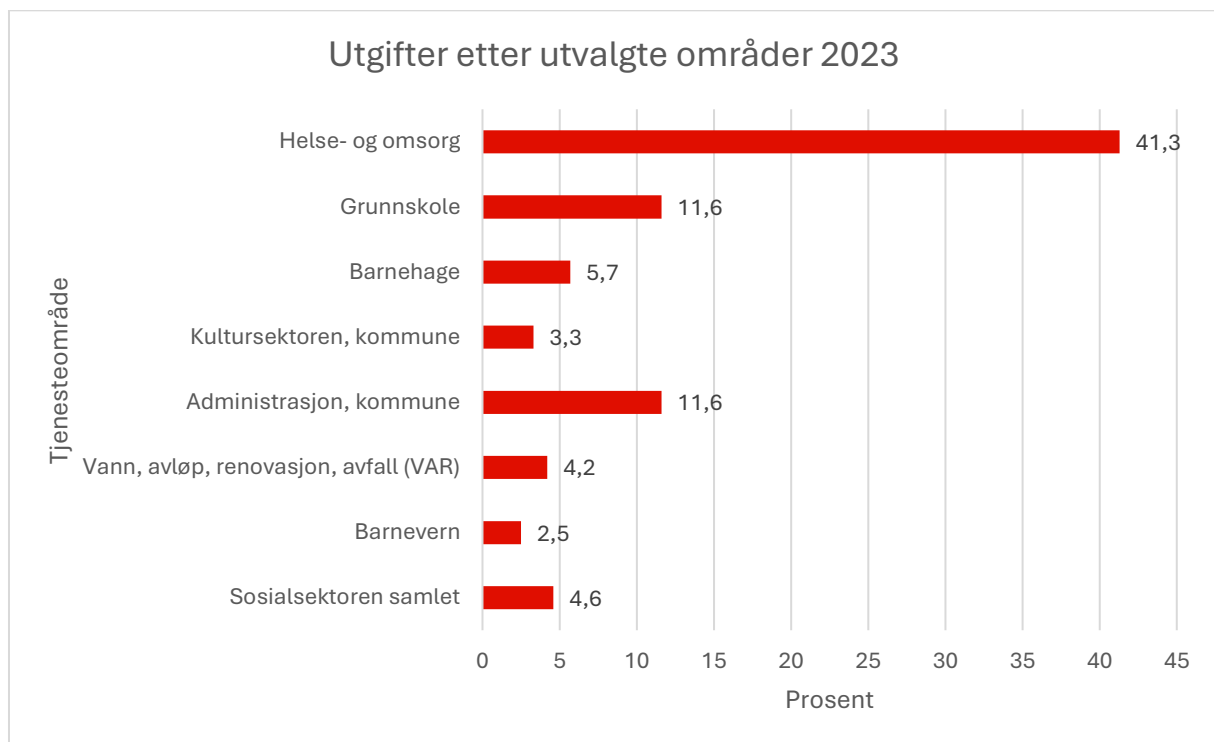
Kommunens driftsinntekter per innbygger i 2023

Kroner 183 0130

Dette tallet kan sees på som en produktivitetsindikator og forteller hvor mye kommunen bruker på å produsere tjenestene sine.

Dette er de totale kommunale driftsinntektene som inkluderer alt fra skatteinntekter og rammetilskudd til alle typer salgs- og leieinntekter.

[SSB, kommuneregnskapet](#)

[SSB Kommuneregnskapet](#)

- Gamvik kommunes driftsresultat i 2023 var på 0,5 prosent.
- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter blir brukt som et mål på kommunenes økonomiske handlingsfrihet, og er en viktig indikator på om det er økonomisk balanse i kommunen. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at nivået på driftsresultatet utgjør 1,75 prosent av brutto driftsinntekt over tid.
- I kommunestyremøte 13.12.2023 ble det vedtatt å gjeninnføre eiendomsskatt for alle kategorier.

Handlingsregler og finansielle måltall

Ifølge kommuneloven § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder ikke føringer om hvilke måltall som bør brukes eller hvilket nivå de bør ligge på. Det er opp til kommunen selv å bestemme. I forrige økonomiplan 2024-2027 så står følgende om vedtatte finansielle måltall.

	ØP 2024-27
Netto lånegjeld	95 %
Netto driftsresultat	3 %
Disposisjons-fond/merforbruk	8 %

KS har i noen sammenhenger brukt følgende kriterier for vurdering av kommuners økonomiske bærekraft.

	Ikke bærekraftig	Middels bærekraftig	Bærekraftig
Netto lånegjeld	> 75 %	65 - 75 %	< 65 %
Netto driftsresultat	< 1 %	1-2 %	> 2 %
Disposisjonsfond	< 5 %	5 - 8 %	> 8 %

Gamvik kommunes resultat i regnskapsåret 2023 er ikke bærekraftig og av de vedtatt måltall er ikke måltallet for netto lånegjeld regnet for bærekraftig. Av de 3 vedtatte måltallene er kun målet for netto lånegjeld oppnådd for 2023.

	Regnskap 2023	Måltall i ØP 2024-27
Netto lånegjeld	84 %	95 %
Netto driftsresultat	-0,6 %	> 3 %
Disposisjons-fond/merforbruk	-1,4 %	> 8 %

Gamvik kommune har et akkumulert merforbruk pr 31.12.2023 på rundt 11,5 millioner. Siste prognose for merforbruket for 2024 presentert i kommunestyret i oktober justert for ekstrabevilgning fra staten på rundt kr 900 000 var på rundt 15 millioner. 26,5 millioner må i dette tilfelle dekkes inn før kommunen igjen kan bygge opp disposisjonsfond. For å dekke inn underskuddet og for å bygge opp disposisjonsfond innen rimelig tid må netto driftsresultat være signifikant positivt. Målet i økonomiplan perioden er satt til 7 % som for 2025 tilsvarer rundt 12 millioner. Om en skal dekke alt inn i 2025 trenger vi et netto driftsresultat på 15% av driftsinntektene. Det er åpenbart ikke realistisk. Om vi ønsker å dekke det inn i løpet av 2 år krever det tilsvarende rundt 7,5 %. Vi har som mål å dekke det inn over 2 år med en økende utvikling i driftsresultat i prosent av driftsinntektene for å ta

det gradvis. Hvis kommunen skal forholde seg strengt til måltallet på lånegjeld vil det legge en sterk begrensning på kommunens mulighet til å investere. Dersom det skal gjennomføres nødvendig oppgradering på sykehjem/omsorgsboliger/ helsesenter så er det uunngåelig at lånegjelda vil øke langt utover det som her er fremstilt som bærekraftig. Men bærekraftsmålet når det gjelder lånegjelda er ikke absolutt. En kommune kan tåle høyere gjeld hvis den klarer å betjene økte renter og avdrag over driftsbudsjettene. Dersom Gamvik klarer å oppnå tilstrekkelig høyt netto driftsresultat til å dekke inn underskudd og komme seg ut av ROBEK i løpet av 2 år så vil den også ha opparbeidet en handlefrihet som kan brukes til å dekke økte renter og avdrag når en ev. utbygging er ferdig og et langsiktig lån skal betjenes. Dette krever nøkternhet og god planlegging

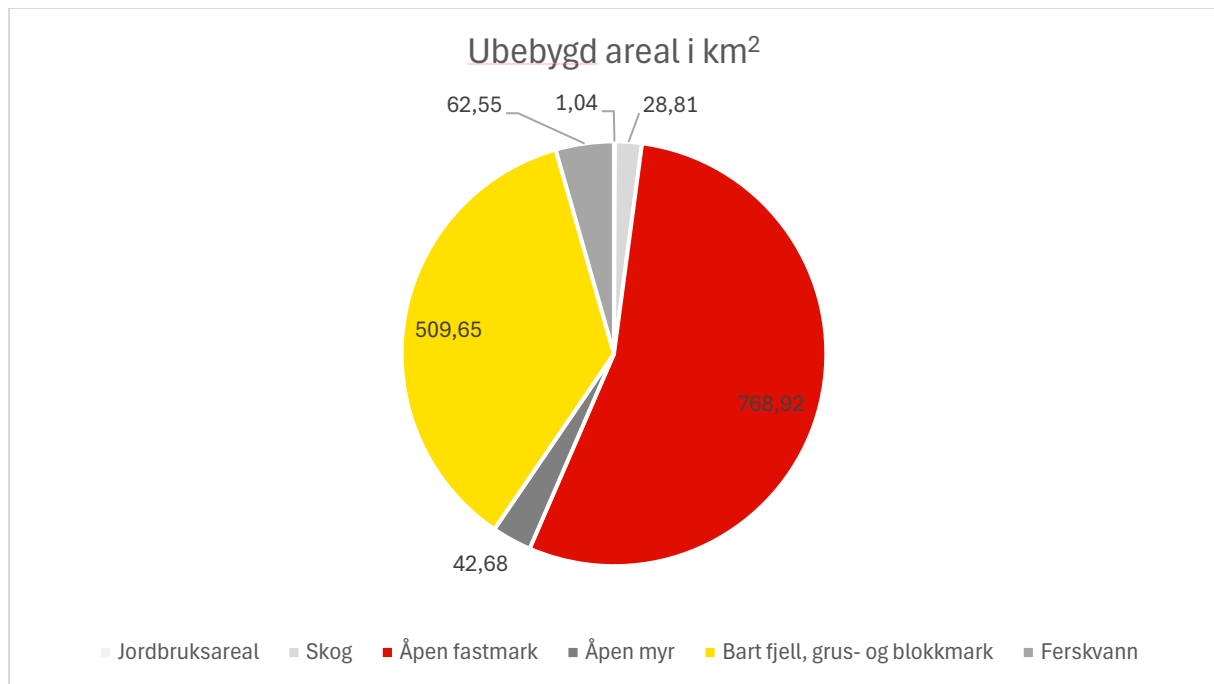
Fra og med 2025 og fremover vedtas følgende finansielle måltall:

	ØP 2024-27
Netto lånegjeld	95 %
Netto driftsresultat	3 %
Disposisjons-fond/merforbruk	8 %

Kommunens driftsresultat for 2024 endte med et underskudd på 20,9 millioner kroner, betydelig høyere enn tidligere år (2,5 millioner i 2023 og 8 millioner i 2022). Selv om tallene antyder en dramatisk forverring, har den underliggende driften vært mer stabil enn hva resultatene isolert sett gir inntrykk av. Økte kostnader innen barnevern og finansutgifter har særlig bidratt til dette underskuddet.

Gamvik kommune har vært innmeldt i ROBEK siden 2022, og utmelding krever omfattende omstillinger for å dekke inn merforbruk i kommende år. Administrasjonen arbeider kontinuerlig med å styrke budsjettdisiplinen og sikre en bedre økonomistyring framover. Dette krever et godt samarbeid og involvering på tvers av politiske organer, administrasjon og øvrige aktører.

16 Areal

[SSB kommunefakta](#)

Jordbruksarealet i Gamvik er svært lite, noe som kan indikere begrenset landbruksaktivitet. Dette kan skyldes klima, jordkvalitet, eller topografi, som gjør storskala jordbruk vanskelig. Selv om jordbruket er lite, kan det fortsatt være viktig for lokal næring, og kommunen kan vurdere hvordan man kan støtte og bevare de eksisterende jordbruksområdene.

Skogarealet er også relativt lite sammenlignet med mange andre områder i Norge, noe som kan skyldes at Gamvik ligger i et nordlig område med tundraklima, hvor skogvekst kan være begrenset. Skogressursene kan fortsatt ha verdi, både økologisk og økonomisk, og det kan være viktig å bevare dem for miljømessige fordeler.

Den største delen av ubebygd areal i Gamvik består av åpen fastmark. Dette store arealet reflekterer det naturlige, utlgjengelige terrenget som preger kommunen. Åpen fastmark kan være viktig for rekreasjon, dyreliv og miljøvern, og det kan også ha potensial som del av friluftsliv eller turisme.

Myrarealer kan være viktige for karbonlagring og for å støtte biologisk mangfold. De er ofte sårbare økosystemer som krever beskyttelse mot menneskelige inngrep, særlig med tanke på klimaendringer.

En stor del av Gamvik består av bart fjell og grusområder. Disse områdene er trolig lite egnet til utbygging eller jordbruk, men kan ha verdi for turisme eller bevaring av naturlandskap. Fjellområder kan være attraktive for fotturisme og friluftaktiviteter.

Ferskvannsområdene i Gamvik utgjør en betydelig andel av arealet, noe som kan være viktig for vannforsyning, fiskeri og rekreasjon. Beskyttelse av ferskvannskilder er viktig både for økosystemet og for bærekraftig bruk i lokalsamfunnet.

Arealbruk	Km ²
Boligbebyggelse	0,37
Fritidsbebyggelse	0,16
Bebygd område for landbruk og fiske	0,12
Næring, offentlig og privat tjenesteyting	0,23
Undervisning og barnehage	0,02
Helse- og sosialinstitusjoner	0,00
Kultur og religiøse aktiviteter	0,01
Transport, telekommunikasjon og teknisk infrastruktur	1,52
Beredskapstjenester og Forsvaret	0,01
Grønne områder, idretts- og sportsområder	0,09
Uklassifisert bebyggelse og anlegg	0,36

[SSB tabell 09594](#)

Arealet dedikert til boligbebyggelse er relativt lite. Dette kan indikere at Gamvik har en begrenset boligutbygging, som kan være et resultat av lav befolkningstetthet. Det er viktig å vurdere om denne kapasiteten møter de nåværende og fremtidige behovene for boliger i kommunen, spesielt hvis det er forventet befolkningsvekst.

Fritidsbebyggelsen utgjør en betydelig del av arealet i forhold til boligbebyggelse. Dette kan indikere at fritidsaktiviteter, som hytter og rekreasjonsområder, er viktige i kommunen. Dette kan også reflektere en større satsing på turisme eller bruk av naturen som en ressurs for rekreasjon.

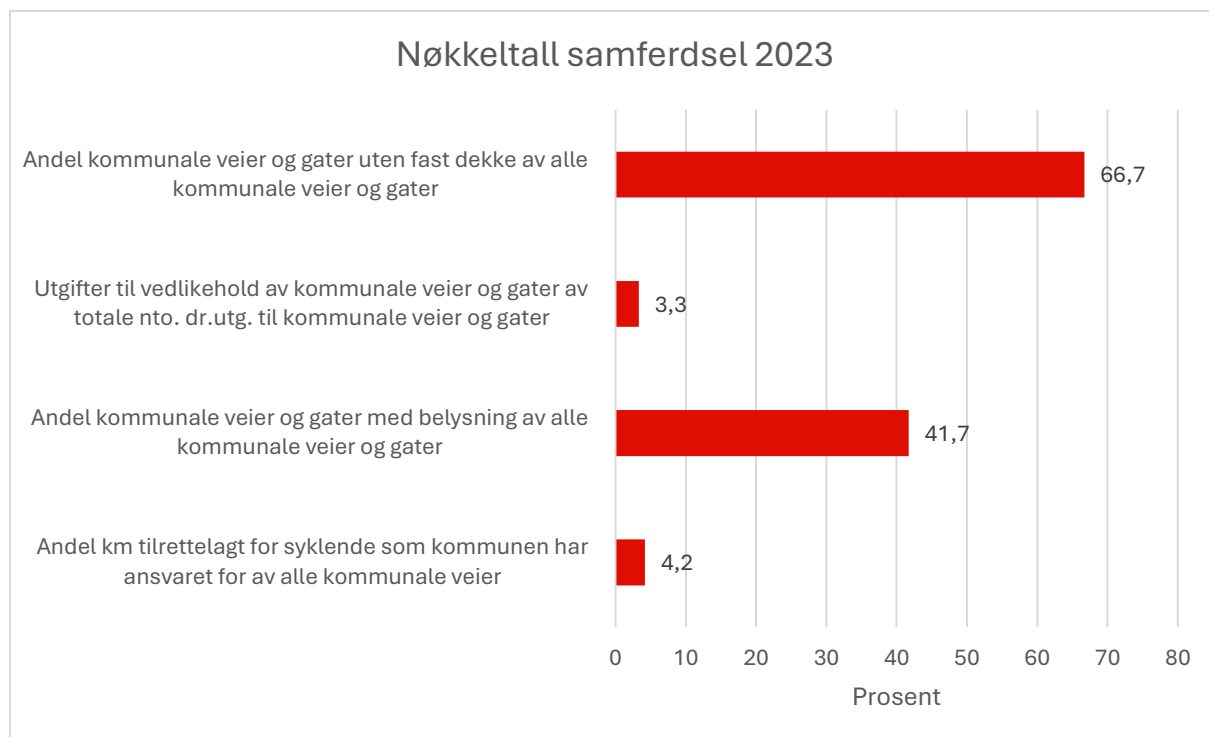
Areal til landbruk og fiske er relativt lite, men disse næringene kan fortsatt være viktige for Gamvik. Fiske er ofte en bærebjelke i kystsamfunn, selv om det ikke krever store landarealer. Kommunen bør vurdere hvordan dette arealet brukes og om det er muligheter for å optimalisere bruken.

Det dedikerte arealet til næring og tjenester er også ganske begrenset. Det kan reflektere en liten næringsaktivitet i kommunen, og dette kan være en utfordring for økonomisk vekst. En gjennomgang av næringsutvikling kan være viktig for å se om det er behov for mer areal til kommersielle aktiviteter, spesielt hvis det er ønske om å tiltrekke seg flere bedrifter eller utvikle eksisterende næringer.

Et relativt stort areal er avsatt til transport og teknisk infrastruktur, noe som kan reflektere viktigheten av å opprettholde gode kommunikasjonslinjer i et geografisk utfordrende område som Gamvik. Dette er positivt, da god infrastruktur er viktig for utvikling og opprettholdelse av tjenester og mobilitet i kommunen.

Areal til rekreasjon og idrett er lite, men det kan være tilstrekkelig gitt kommunens størrelse og behov. Arealet dedikert til undervisning, helse- og sosialinstitusjoner, og kultur er svært lite (0,01–0,02 km²), noe som kan reflektere en liten befolkning og behovet for mindre kapasitet på slike tjenester.

17 Samferdsel og trafikksikkerhet

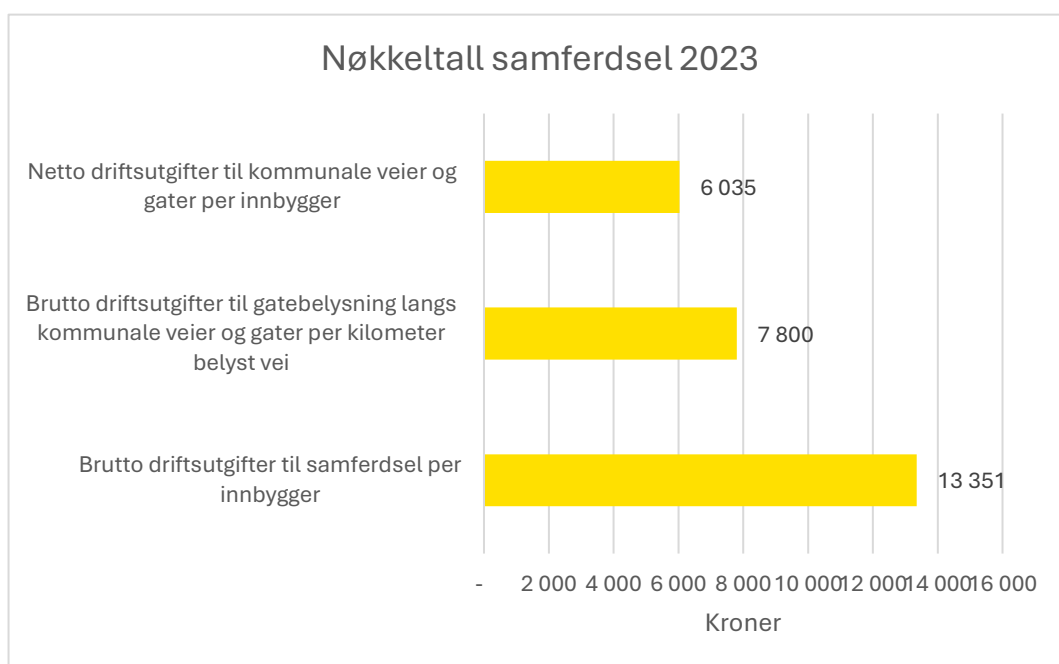

Gamvik har tilrettelagt en relativt liten andel av sine kommunale veier for syklende. Dette kan være en indikator på at sykkelinfrastruktur ikke er prioritert i kommunen, eller at behovet for det er mindre sammenlignet med mer urbane områder. Økt tilrettelegging for syklistene kan bidra til en mer bærekraftig transportstruktur og forbedre folkehelsen.

Litt under halvparten av kommunens veier og gater har belysning. Dette kan være et forbedringsområde, særlig med tanke på sikkerhet og trivsel for innbyggere som ferdes på disse veiene, spesielt i mørkere perioder.

Kun 3,3 prosent av netto driftsutgifter til veier og gater går til vedlikehold. Dette er et relativt lavt tall som kan indikere at det er underprioritering av vedlikehold. Manglende vedlikehold kan føre til at infrastrukturen forringes over tid, noe som kan resultere i høyere kostnader for større reparasjoner i fremtiden.

Over to tredjedeler av de kommunale veiene i Gamvik har ikke fast dekke. Dette er et høyt tall og kan reflektere geografiske eller økonomiske begrensninger i kommunen. Veier uten fast dekke krever ofte hyppigere vedlikehold, spesielt i utfordrende værforhold, og dette kan være en faktor som øker vedlikeholdskostnadene over tid.

SSB tabell 11816

Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger på kr 13 351 er et relativt høyt tall, noe som kan indikere at Gamvik bruker betydelige ressurser på drift av sin samferdselsinfrastruktur. Kommunen

kan ha utfordringer knyttet til vedlikehold og drift på grunn av geografi, klima eller et stort veinett i forhold til befolkningen.

Brutto driftsutgifter til gatebelysning per kilometer belyst vei på kr 7 800 kr er en relativt stor kostnad knyttet til gatebelysning. Høye driftsutgifter til belysning kan være et resultat av behovet for å dekke lange avstander i kommunen, spesielt i mørketiden.

Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger på kr 6 035 kr viser hvor mye av kommunens driftsmidler som går til å opprettholde veier og gater per innbygger. Det indikerer at en betydelig del av kommunens budsjett går til vedlikehold av infrastruktur, noe som kan være nødvendig for å sikre god fremkommelighet, men det kan også reflektere ineffektivitet eller manglende investering i varig infrastruktur.

17.1 Sjøtransport

Gamvik kommune har en strategisk beliggenhet langs Barentshavet, og sjøtransport spiller en avgjørende rolle for både næringsliv og bosetting. Utvikling og vedlikehold av havneinfrastruktur er derfor sentralt for å sikre trygg og effektiv sjøtrafikk.

Mehamn fiskerihavn – utdyping og forbedring av farled

Kystverket planlegger utdyping av Mehamn fiskerihavn for å forbedre adkomst og fremkommelighet for større fartøyer til fiskemottakene. Dette tiltaket vil styrke Mehamns rolle som fiskerihavn i regionen og legge til rette for økt aktivitet i fiskerinæringen.

Sjøbunnsdeponi i Steinfjorden

I forbindelse med utdypingen av Mehamn fiskerihavn, har Kystverket varslet oppstart av planarbeid for et sjøbunnsdeponi i Steinfjorden. Deponiet skal motta både rene og forurensede masser fra utdypingsarbeidet, hvor forurensede masser vil bli tildekket av rene masser. Totalt skal det tas ut cirka 140 000 m³ masser, hvorav omtrent 40 000 m³ er forurenset. Planen er vurdert å ikke utløse krav om konsekvensutredning.

Gamvik-Nordkyn Havn KF – lokal havneforvaltning

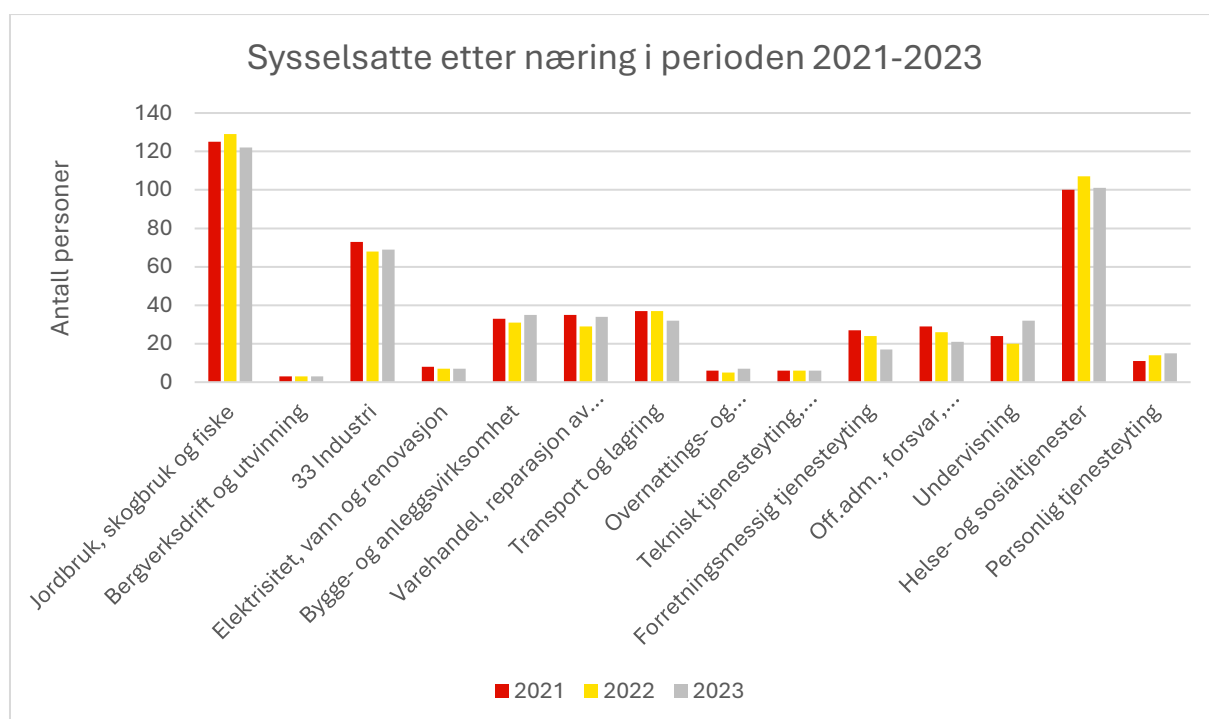
Gamvik-Nordkyn Havn KF (GNH) er kommunens havnefaglige organ og har ansvar for utvikling og forvaltning av kommunens havner. GNH har gjennomført flere tiltak, inkludert utbedring av Nordkynterminalen, oppgradering av dampskipskaia og arbeid med flytebryggene i kommunen. Havneplanen for 2020–2024 skisserer videre utvikling av havneområdene i samarbeid med innbyggerne.

Hurtigruten og Mehamn havn

Mehamn havn er et anløpssted for Hurtigruten, noe som bidrar til å opprettholde regelmessig passasjer- og godstrafikk langs kysten. Dette styrker tilgangen til nasjonale og internasjonale markeder for lokalt næringsliv og gir innbyggerne viktige transportforbindelser.

Disse tiltakene og planene understreker viktigheten av sjøtransport for Gamvik kommune og behovet for kontinuerlig utvikling av havneinfrastruktur for å møte fremtidige utfordringer og muligheter.

18 Næringsliv, arbeidsliv, sysselsetting og pendling

[SSB tabell 13470](#)

I 2023 er 122 personer sysselsatt innen jordbruk, skogbruk og fiske, noe som er en nedgang fra 129 i 2022. Dette er en viktig sektor for Gamvik, men nedgangen kan indikere utfordringer knyttet til lønnsomhet eller at yngre generasjoner ikke tar over driften. Det kan være nødvendig med støtteordninger eller innovasjon for å opprettholde sysselsettingen i denne næringen.

Antall sysselsatte i industrien har vært stabilt med en liten nedgang fra 73 i 2021 til 69 i 2023. Dette kan tyde på at industrien i Gamvik opplever en viss stabilitet, men også at veksten er begrenset. Kommunen kan vurdere incentiver for å tiltrekke seg flere industribedrifter eller støtte innovasjon i eksisterende virksomheter.

Det er en liten økning i sysselsettingen i bygge- og anleggssektoren fra 33 i 2021 til 35 i 2023. Dette kan være et positivt tegn på økt byggeaktivitet i kommunen, enten gjennom offentlig eller privat utbygging. Det kan være viktig å støtte denne veksten videre, da byggeaktivitet kan bidra til lokal økonomisk utvikling.

Det har vært en nedgang i antall sysselsatte innen varehandel og motorvognreparasjon fra 35 i 2021 til 34 i 2023. Dette kan indikere utfordringer i denne sektoren, kanskje på grunn av økt konkurranse fra netthandel eller begrenset lokal etterspørsel.

Antall sysselsatte i transportsektoren har vært relativt stabilt med 32–37 personer fra 2021 til 2023. Dette er en viktig sektor i en geografisk utfordrende kommune som Gamvik, hvor logistikk og transport spiller en stor rolle i både fiskeri og generell handel.

Sysselsettingen innen helse- og sosialtjenester er relativt stabile, men med en liten nedgang fra 107 i 2022 til 101 i 2023. Dette er en nøkkelsektor i de fleste kommuner, og det kan være viktig å sikre at sysselsettingen her opprettholdes for å møte fremtidige behov, spesielt med en aldrende befolkning.

Antall sysselsatte i undervisningssektoren har økt fra 24 i 2021 til 32 i 2023. Dette er en positiv utvikling, kanskje som følge av økte behov for undervisningskapasitet. Det kan være viktig å fortsette å støtte denne sektoren for å sikre god utdanning for lokalbefolkningen.

Det har vært en nedgang i denne sektoren, fra 29 sysselsatte i 2021 til 21 i 2023. Dette kan reflektere kutt i offentlig administrasjon eller omstruktureringer som har påvirket sysselsettingen.

Antall sysselsatte innen personlig tjenesteyting har økt noe fra 11 i 2021 til 15 i 2023. Denne sektoren inkluderer tjenester som frisør, kosmetikk og andre personlige tjenester, og veksten kan indikere økt etterspørsel etter slike tjenester lokalt.

Bare 47 personer som har fullført en lang universitets- eller høyskoleutdanning, kan kommunen mangle kvalifisert arbeidskraft til spesialiserte yrker innenfor felt som medisin, teknologi, jus og høyere undervisning. Dette kan føre til rekrutteringsutfordringer i disse sektorene.

En stor andel av befolkningen har grunnskole eller videregående skole som høyeste fullførte utdanningsnivå. Dette kan føre til færre muligheter for innovasjon og utvikling innenfor lokale næringer som krever mer avanserte ferdigheter. Kommunen kan derfor oppleve vanskeligheter med å tiltrekke seg bedrifter som krever høyt kvalifisert arbeidskraft.

Et lavt utdanningsnivå kan henge sammen med sosiale og økonomiske ulikheter, inkludert begrenset tilgang til høyere inntektsmuligheter. Dette kan forsterke økonomiske utfordringer for familier og påvirke deres muligheter til sosial mobilitet.

18.1 Fiskeri og havbruk

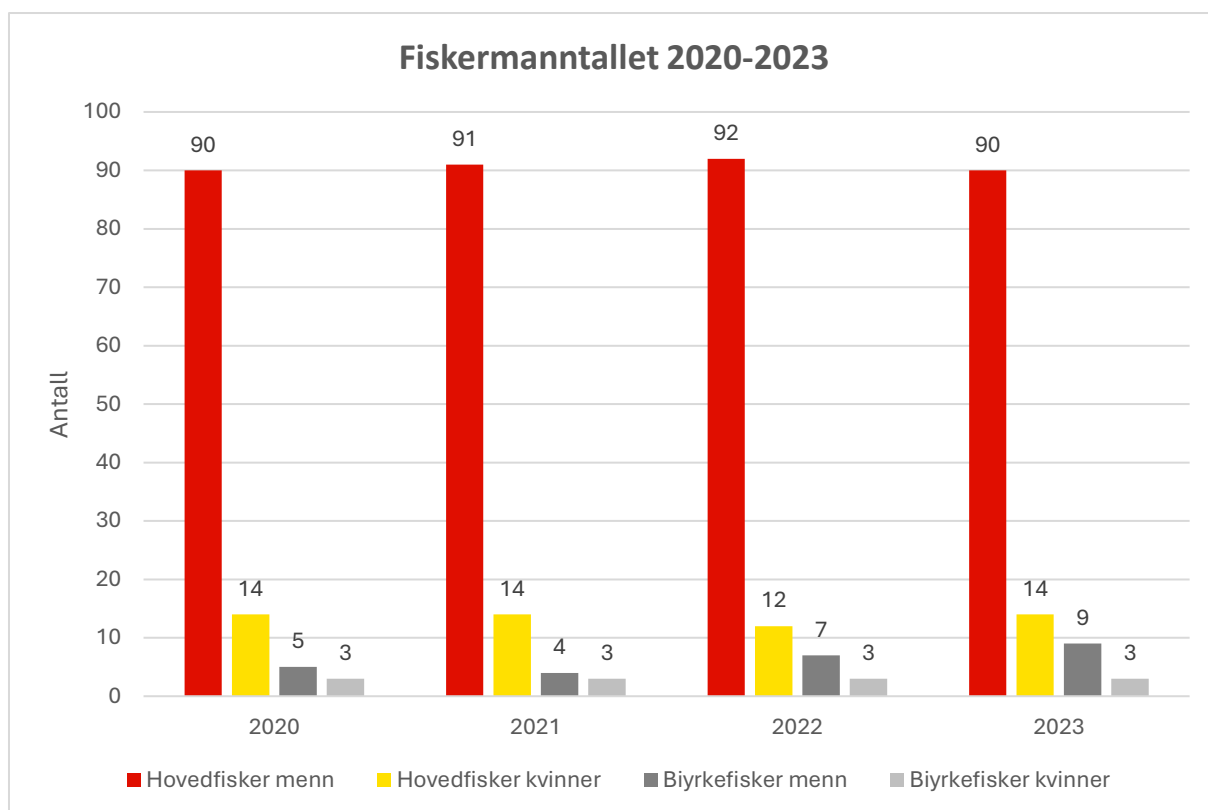
Gamvik kommune og andre kystsamfunn i Finnmark opplever en alvorlig krise som følge av svekket fiskerinæring. Mindre fisk, redusert verdiskaping og økt fraflytting truer lokalsamfunnene. Lovverket tilsier at fiskeressursene skal sikre bosetting og aktivitet i kystsamfunn. Sentrale myndigheter har forvaltet de marine ressursene på en slik måte at stadig mindre fisk blir levert og produsert i Gamvik kommune. Resultatet er reduserte inntektsmuligheter og en svak kommuneøkonomi i alle kystsamfunn i Finnmark.

I Gamvik fisker rundt 80 båter i åpen gruppe, hver med en kvote på cirka 10 tonn. Selv om aktivitetskravene for kongekrabbekvote oppfylles, kompenseres ikke prisene for kvotenedgangen. Gamvik Seafood er den eneste fiskeindustribedriften i kommunen, men reduserte kvoter gjør det vanskelig å opprettholde industrivirksomhet i Mehamn.

Andelen av norsk fisk som landes i Finnmark og Nord-Troms har sunket dramatisk fra 24 % i 1985 til kun 8 % i 2020. Stadig mer fisk fryses om bord og sendes ut av landsdelen uten lokal verdiskaping. Konsekvensen er tap av arbeidsplasser og befolkningsnedgang – Finnmarks kystsamfunn har mistet 50 % av innbyggerne de siste 40 årene.

Riksrevisjonen har påpekt manglende styring i fiskeriforvaltningen. Lovverket sier at fiskeressursene skal sikre aktivitet i kystsamfunnene, men makt og kvoter samles hos færre, større aktører. Kvotemeldingen 2.0 skaper stor usikkerhet, og torsken som skulle sikre arbeidsplasser i Finnmark, kommer aldri frem. Industrien mangler forutsigbare rammebetingelser.

Forsvarssjefen understreker at befolkningsgrunnlaget i Øst-Finnmark må gjenopprettes. Fiskeri handler ikke bare om næring, men også om nasjonal sikkerhet – uten folk langs kysten mister Norge kontroll over egne ressurser.

Fiskermanntallet

	2020		2021		2022		2023	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Hovedyrke								
Under 20 år				1		3		1
20-29 år	1	13	1	16	1	12	2	15
30-39 år	4	20	3	19	2	19	2	18
40-49 år	2	21	3	16	1	14	2	16
50-59 år	7	20	6	21	7	24	7	25
60-69 år		10	1	12	1	15	1	12
70 år og over		6		6		5	0	3
Biyrkefisker								
30-39 år	2		2		2		1	
40-49 år	1	1	1		1	1	1	
50-59 år							1	1
60-69 år							0	1
70 år og over		4		4		6	0	7

20 menn i 2020 til 25 menn i 2023. I gruppen 60-69 år er det også en liten økning, med 12 menn i 2023 mot 10 menn i 2020. Dette tyder på at mange fiskere nærmer seg pensjonsalder, noe som kan skape utfordringer for rekruttering til fiskeryrket. Antall fiskere under 50 år har gått noe ned, særlig i aldersgruppen 40-49 år, hvor det er en nedgang fra 21 menn i 2020 til 16 menn i 2023. Dette kan

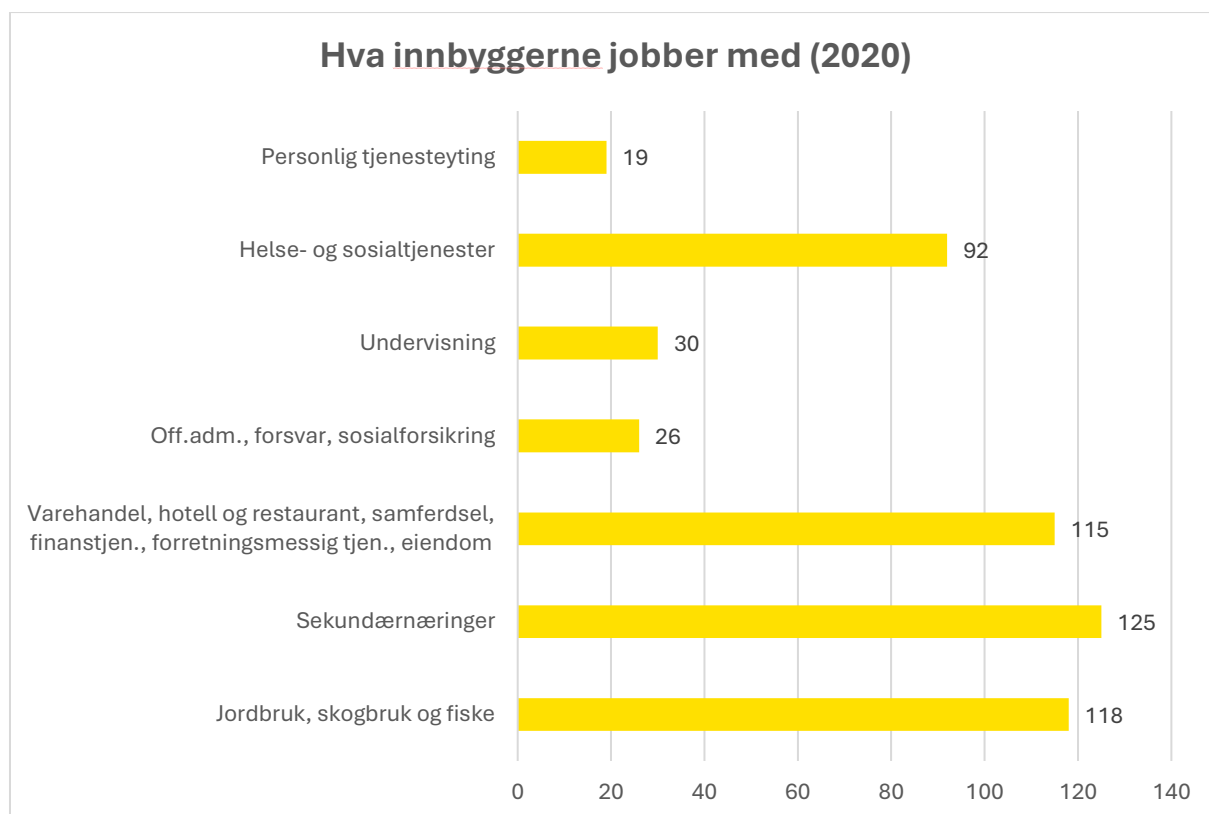
indikere utfordringer med å rekruttere yngre generasjoner til fiskeryrket, noe som kan påvirke bærekraften i fiskerinæringen på lang sikt.

Det er en svært lav andel kvinner som jobber som hovedyrkesfiskere. I de fleste aldersgrupper er det kun én eller ingen kvinner registrert som hovedyrkesfiskere i perioden 2020–2023. Dette viser at fiskerinæringen fortsatt er svært mannsdominert, og det kan være et potensial for å tiltrekke flere kvinner til yrket.

Antall unge fiskere har vært relativt stabilt, men lavt. I 2023 er det 15 menn i aldersgruppen 20-29 år, mot 13 i 2021. Rekrutteringen ser ut til å ha en viss kontinuitet, men det kan være viktig å øke innsatsen for å tiltrekke flere unge til yrket, spesielt i lys av det store antallet eldre fiskere.

Det er relativt få biyrkefiskere, og de fleste av dem er også eldre (over 50 år). Dette kan tyde på at det er begrensede muligheter for folk å kombinere fiskeri med andre yrker, noe som kan påvirke fleksibiliteten i arbeidsmarkedet.

18.2 Sysselsetting

[SSB Kommunefakta](#)

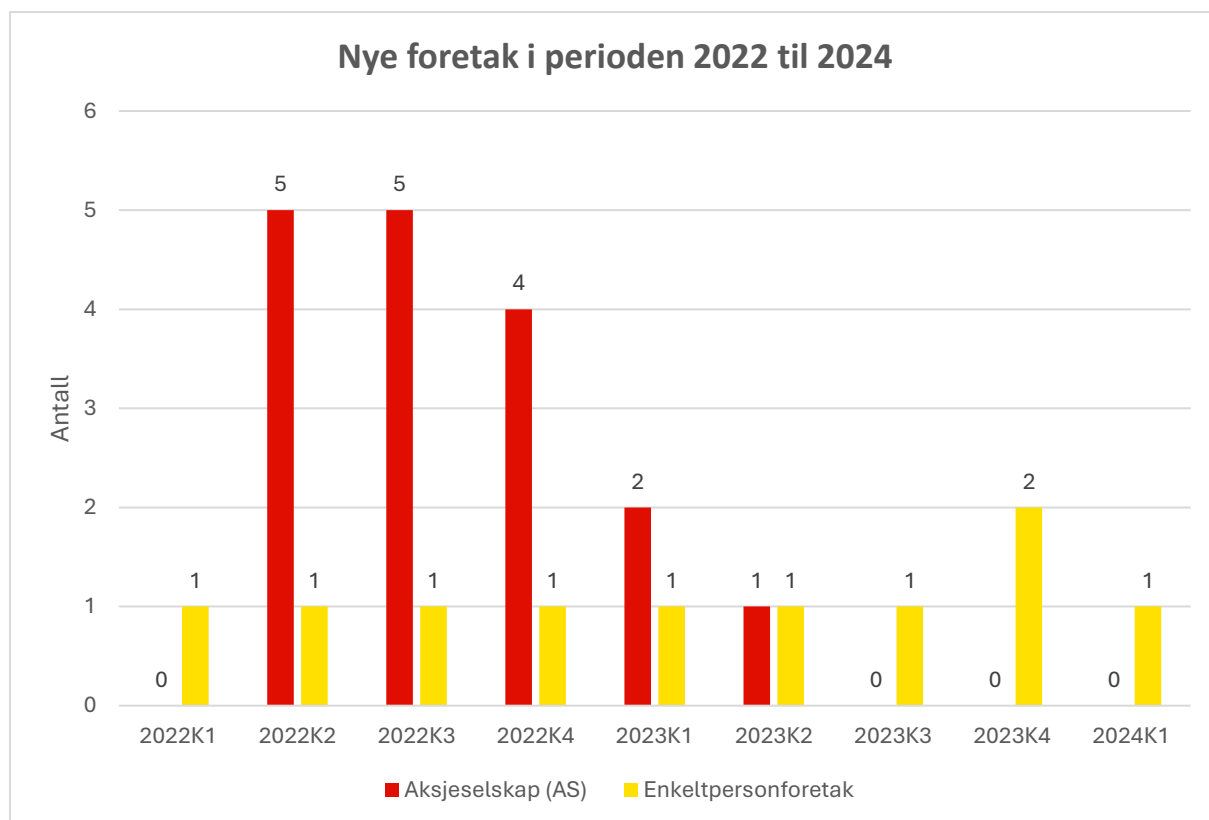
En stor andel av arbeidsstyrken er sysselsatt innen jordbruk, skogbruk og fiske (118 personer) samt sekundærnæringer som inkluderer industri og bygg/anlegg (125 personer). Varehandel, hotell- og

restaurantvirksomhet samt transportrelaterte yrker står for 115 arbeidsplasser. Offentlig administrasjon og forsvar, samt undervisning og helsetjenester, utgjør også en betydelig andel av arbeidsmarkedet.

Disse tallene viser en tradisjonell næringsstruktur som er svært avhengig av primærnæringene og sekundærnæringene. Dette kan ha både positive og negative effekter på økonomien i kommunen. På den ene siden kan det gi stabilitet i områder der naturressurser som fiske og jordbruk fortsatt er viktige. På den andre siden kan det være utfordrende å tiltrekke seg nye typer foretak som ikke er direkte relatert til disse sektorene.

Når vi sammenligner dette med oppstarten av nye foretak og konkurser (graf under), kan vi anta at kommunen står overfor utfordringer med å diversifisere næringslivet. Økt variasjon i nye etableringer kan gi kommunen en mer robust økonomi.

18.3 Næringsutvikling

[SSB Tabell 09028](#)

Vi ser at det har vært en nedgang i antall nye aksjeselskaper (AS) fra 2022 til 2024. I 2022 ble det etablert totalt 14 aksjeselskaper fordelt over kvartalene, men dette tallet har gradvis sunket til ingen nyetableringer i de siste kvartalene av 2023 og begynnelsen av 2024. For enkeltpersonforetak har det

vært en stabilere trend, med 1–2 nye etableringer per kvartal. I samme periode ble det åpnet konkurs for 2 aksjeselskap og 2 enkeltpersonforetak [SSB tabell 07165](#).

18.4 Pendling

	Sysselsatte personer bosatt i regionen	Personer som pendler inn i regionen	Personer som pendler ut av regionen	Sysselsatte personer med arbeidssted i regionen
	2023	2023	2023	2023
Menn				
15-74 år	297	23	63	257
20-66 år	272	23	57	238
Kvinner				
15-74 år	207	16	30	193
20-66 år	195	13	27	181

[SSB Tabell 11616](#)

Når vi ser på pendlingstallene for Gamvik, viser de at det er relativt få som pendler inn til regionen for arbeid, mens en noe større andel pendler ut. I 2023 var det 297 sysselsatte menn i aldersgruppen 15-74 år bosatt i Gamvik, hvorav 63 av disse pendlet ut av kommunen, mens kun 23 pendlet inn. For kvinner i samme aldersgruppe var det 207 sysselsatte, med 30 som pendlet ut og 16 som pendlet inn.

Disse tallene viser at Gamvik har en netto utpendling, noe som betyr at flere personer bosatt i regionen jobber utenfor kommunen enn det er personer som kommer inn for å jobbe. Dette kan ha flere implikasjoner for næringslivet i kommunen. På den ene siden kan det tyde på at det er begrensede lokale arbeidsmuligheter, noe som kan forklare den relativt lave etableringsraten for nye foretak. På den andre siden kan det også indikere at flere mennesker bosatt i kommunen har spesialisert seg innenfor yrker som ikke nødvendigvis er etterspurt lokalt, og som derfor må finne arbeid andre steder.

Pendling ut kan også legge press på kommunen når det gjelder befolkningsutvikling, siden folk som finner bedre arbeidsmuligheter utenfor regionen kan være tilbøyelige til å flytte. Samtidig kan en stabil, men lav, innpendling tyde på at regionen har utfordringer med å tiltrekke seg arbeidskraft utenfra, noe som kan være en barriere for både økonomisk vekst og nyskaping.

Kilder

Fiskermanntallet

Klimaservicesenter

Kommunebarometeret

Kommunebildet

KOSTRA

Menon Economics, Rapport: Krise i fiskeriet: Tiltak mot redusert befolkning i kystkommunene i Finnmark

Nasjonal trusselvurdering 2025

Regional analyse

SSB

Totalberedskapsmeldingen

Ungdata